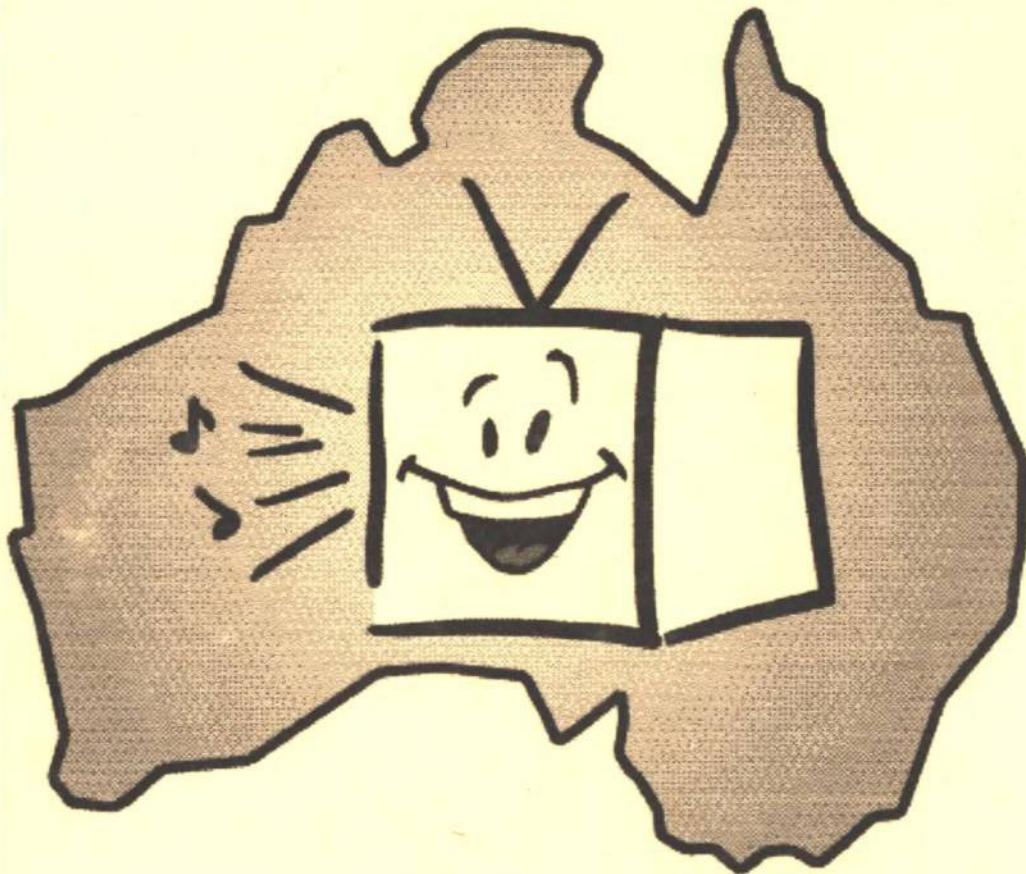

Неван Грушецький

ВЕСЕЛИЙ ОБРІЙ

Гумор і Сатира

Неван Грушецький

ВЕСЕЛИЙ ОБРІЙ

Гумор і сатира

**Видано накладом автора
Обкладинка: Катерина Гіммелрайх
Мистецьке оформлення
Олесі Мельниченко
В-во “БАЙДА” Мельборн, Австралія**

Мельборн 2004 Австралія

Nevan Hruszecky

MERRY HORIZON

Humour and satire

Edited by Nevan Hruszecky

Cover by Katya Himmelreich

Design & Typesetting by Lesya Melnychenko

BAYDA BOOKS Melbourne, Australia

ISBN 0908480 18 0

Melbourne 2004 Australia

*Присвячую дорогій дружині
і співпрацівниці Анастасії
у п'ятдесятиріччя нашого
подружнього життя.*

Автор

*Анастасія та Неван Грушечкі при мікрофонах
державної радіостанції ЗЕА в Мельбурні.*

ВІД АВТОРА

Протягом нашої з дружиною тринадцятилітньої роботи (1975-88) на українських радіопрограмах не можна було, як тепер, діставати новин, інтерв'ю а то й цілих частин програм з України, чи навіть з Америки, а треба було самим шукати й опрацьовувати матеріали. Вісті були часто невеселі, теми поважні, тож хотілося трохи розважити, розвеселити слухачів; а що готового гумору нетак уже й багато, то треба було самому придумувати всілякі сатири і сміховинки, з яких деякі вам тут пропонуємо.

Окрім того ми пару десят років учили в українській суботній школі в Нобл Парку ("оспівана" у кількох віршах вкінці цієї збірки), де дружина також вела шкільний хор, і в різні часи працювали в Пласті, Допомоговому фонді українознавчих студій в Монаш університеті, Літературно-мистецькому клубі ім. В.Симоненка, а дружина виступала на сцені як солістка, з громадським хором і в театральних виставах, як теж співала в церковному хорі, яким деякий час диригувала. Була також активна в Союзі Українок. Я був членом управ різних організацій, яких не вичисляю, бо не буде місця для гуморесок. У вільний від громадської роботи час я займався заробітковою працею, а дружина доглядала домашню господарку, дітей, чоловіка, маму, свекруху і свекра.

ЛЕТИ, МОЄ СЛОВО, ЗА ОБРІЙ!

(*Або чому я працюю в радіопрограмах*)

Вам, мабуть, таке деколи траплялося, що в розмові хочете щось сказати й не можете дійти до слова, а як прийде нагода, то говорять уже на іншу тему. Не журіться, ви щасливі. А от у мене така проблема постійно, цебто зовсім хронічний стан.

Кожна жива людина потребує хоч час від часу висловити свою думку, вилити свої почуття чи просто поговорити. А я, як заклятий — не можу. Чи, точніше, мені ніколи й ніде не дають. Моя жінка мене вже в перший день після шлюбу перестала слухати. Одинокий вислів, який ще привертає її увагу — це “Чи тобі треба грошей?”

Колись, то ще реагувала на такі вислови, як “О, яка гарна дівчина!” або “Мені та жінка дуже подобається”, а тепер лише гляне на мене і впевняється, що ніякої загрози не існує. Те, що діти мене не слухають, мене не дуже турбує, бо в теперішньому світі більшість батьків має таку саму проблему. Ну, це все в родині, то ще зrozуміло. Але що я зробив своїм приятелям чи знайомим, що вони мене ніколи не вислухують?

От зустрів я в місті на вулиці давнього знайомого; роками не бачилися. Стали, почали говорити. Вірніше, він говорив, а я слухав. Про все, здається, розказав, навіть деталі якоїсь своєї операції, а тоді питає:

“Ну, а як коло тебе справи, як ти поживаєш?”

Не встиг я сказати три слова, як він глянув на годинник та аж підскочив:

“Ой, вибач, мушу вже бігти! Так заговорились, що запізнююся на роботу. Бувай здоров!” Та зник.

А вже найбільше відчуваю свою проблему в гурті, скажім, десь на прийнятті. Люди сміються, гомонять, як розбурхане море, а коли я щось докину, то пропадає — як камінь у воду. Всі мене ігнорують. А часом підійде такий балакун, хляпає по плечі та й трубить на повний голос:

“Ну, брате, що ж ти так зажурився, чому мовчиш, нічого не говориш?”

I, поки я відкрию рота, він уже далі меле своє. А з жартом, то я й до п'ятого слова не дійду, як уже хтось перехопить і стане розказувати по-своєму. Всі регочуться, а моє лице задубіє, що й усміхнутися не можу. На громадських зборах також не дають виговоритися, бо відразу хтось підскочить і кричить: "У справі формальний!"

Оце я вичитав десь у книжці, що таки найкраще звернути на себе увагу добрим жартом. Треба мати широкий репертуар смішних коротких жартів, і — як лише майнє нагода — вскочти в розмову і бухнути до теми відповідний жарт. З часом люди приймуть вас, як дотепну особу, і стануть прислухатися навіть тоді, коли висловлюєте власні думки.

Послухав я, купив збірник жартів і вивчив напам'ять. А жарти, справді, добрі: кожний раз, як собі розказую, то сміюся до сліз! Чекаю нетерпляче, щоб випробувати свою методу. Нагода прийшла, як на замовлення. Після імпрези в домівці стою в гурті знайомих і прислухаюся, як вони говорять про міжнародну політику.

"Ну, подумайте, до чого вже дійшло", каже один, "в Лондоні біля парламенту вбили бомбою посла. Чи це не трагедія?" А хтось йому на те:

"Так, так, то страшне; але знаєте, то ті ірляндські терористи!"

А в моїй голові комп'ютер "клік-клік" — бомба — ірляндці — і вже є жарт:

"Ха-ха-ха!" як зарогочуся на все горло:

"Ви чули про тих двох ірляндців, що їхали в авті, щоб зірвати брітанський парламент? Один каже: "Слухай, Педи, а що буде, як бомба розірветься, поки ми доїдемо?".

"Не журися, Шон", відповідає Педи, "я маю з собою ще одну, запасну!"

Коли я скінчив сміятися, запала мертвaтиша. Очі почали відвертатися, і гурт розтанув. Моя метода провалилася. Тоді я усвідомив, що моя проблема поважніша, ніж я думав. Не було ради, як звернутися до психіятра, що, зрештою, тепер дуже в моді. Колись, то треба було бути варіятом, щоб іти до психіятра, а тепер — принаймні у вищих колах — якщо не маєте свого психіятра, то з вами щось не в порядку.

Мій психіятр виявився дуже симпатичною людиною. Питав про моє минуле й сучасне життя і прислухався дуже уважно до моїх розповідів. Я добре розговорився — аж

раптом мені майнула думка: гей, хвилиночку, як він мені рахує 50 доларів за десять хвилин, то кожне слово мені мабуть коштує яких п'ять центів. Мої слова стали, чим далі, то скupіші — а тоді зупинилися зовсім. Але психіатр був вирозумілій, співчутливий. “Дякую вам, ви втомилися” сказав він. “Прийдете за тиждень, тоді поговоримо знову. Секретарка призначить побачення і полагодить всі... деталі”.

Зрозуміло, що полагодивши “деталі”, я вже більше туди не появився. Навіщо мені психіатра, подумав я, коли можна виговоритися дешевшим способом? Запросив я одного знайомого, до речі, найбільше мовчазливого, і поставив пляшку горілки. Мені після чарки — двох легше говорити. Отже, думаю, тут, напевно, візьму над ним верх. Спершу наша розмова складалася з таких одушевлених фраз, як: “ну, на здоров'я, ще по одній? Щоб дома не журилися, вдаримо лихом об землю” і тому подібне.

Згодом я більше розговорився, але, на біду, і йому чарка розв'язала язик. Почали ми балакати одночасно — один через другого. Але я таки переміг. Він затих, підпер голову кулаком, заплюшив очі і глибоко вслушався в мої слова. Я замовк лише тоді, коли його хропіт заглушив мій голос.

Після цього, з розпуки, почав я говорити до самого себе, але й з того нічого не вийшло, бо не схотів такі дурні теревені слухати. Аж раптом усміхнулося до мене щастя. Хтось мені сказав, що мають початися наші радіопересилання, а нема охочих робити програми, бо то купа роботи! Отже, якщо погоджуся складати програми, то мені дадуть можливість трохи поговорити. Я скопився за цю пропозицію руками й ногами! Та це ж те, про що я mrіяв усе своє життя! Я собі говорю досхочу, і ніхто мене не може перебивати! Правда, мені донесли, що як слухачі почують мій голос, то виключають приймач або виходять за потребою, але мене це не турбує. Я промовляю — і мої слова линуть в етер по Мельбурні — і ген за обрій по Австралії, по всьому світі; слухають мене мільйони — і ніхто не може сказати мені: цити! шадап! замовчи!

Аж тут моя партнерка по радіо мене штовхає і пальцями наче прикручує гвинтик. Я глипаю на неї благально, мовляв, я ж лише розкручуюся. А вона пальцем поперек горла проводить. Ну, це вже не переливки. Треба замовкати.

От біда. І тут мені не дають поговорити!

Хіба буду писати...

ДБАЙМО ПРО ЗДОРОВ'Я

Є в мене в Сіднеї старий друг Семен. Знаємося ще з Німеччини, зустрічалися не раз в Австралії, переписуємося. Добра душа, своя людина. Не цікавиться ні політичним ні церковним життям, тому й досі живемо в найкращій згоді. Запросив він мене до себе, пише: “Приїжджай, в нас місця доволі; діти поженились, вийшли. Живи тиждень, місяць — скільки хочеш. Маю багато цікавого тобі сказати. Став я новою людиною, наче знову на світ народився”.

Це мене заінтригувало, бо і я вже чим далі, то більше відчував потребу стати новою людиною, тож і поїхав. Дорога довга, гаряче; при кінці вже майже шкодував, що вибрався. Одне, що тримало мене на дусі, це Семенова відома гостинність: я уявляв його радість з моого приїзду, гарну випивку й смачну закуску, приємну розмову, відпочинок.

Нарешті добився до його хати. Двері відкриває якийсь незнайомий тип: “Copí”, кажу “я шукаю іншого містера”. А він до мене: “Що ти, не пізнаєш? Вже тобі жир очі заступив, чи що?” Приглядаюся — невже справді?! Я пам'ятаю Семена дебелим козарлюгою — а цей більше на старого англійця, ніж на нашу людину похожий. Шкіра зморщена, щоки позападали, кості тирчать, я у циганської кобили — просто жаль дивитися.

“Що з тобою?” кажу “Та ж ти страшний, як мара”, а тоді схаменувся, може, бува, образив...

Але де там! У Семена очі прояснили, лице засяяло, якби найкращий комплімент почув. “Я на дієті”, сповіщає радісно, наче сто тисяч виграв. “Заходь, розкажу тобі свій секрет”.

Зайшли, привітався з його дружиною (а вона змарніла, постаріла, аж жаль дивитися). Хотів я трішки поговорити про загальні справи, розпитати про спільніх знайомих, але де там! Семен, справді, нова людина: як взявся за своє, то й молотком слова не вставиш! Все товче про здоров'я : і як його треба доглядати, що робити, що оминати.

Його дружина трішки посиділа, потім зідхнула і вийшла; я спершу слухав уважно, а тоді й мені набридло. Мимиволі почав поглядати в бік шафки, де Семен завжди на

почесному місці гарну колекцію пляшчин тримав, але там уже не пляшки, а якісь книжки тирчать...

Нарешті, Семен зоглядівся: “О, треба тебе чимсь почастувати. Вибачай, алькогольних напоїв у цій хаті немає. Науковці доказали, що алькоголь — це страшна отрута. Ти знаєш, скільки одна чарка клітин у мозку вбиває? Просто жах подумати! Ох, якби я теє раніше знов, я би вже зараз, напевно, генієм був!”

“Ну, як така справа”, кажу, стараючись приховати своє розчарування, — “я можу й лімонади напитися”.

“Тыфу, того свинства? Як же можна пити ті прокляті хемікалії? Наукові досліди показали, що вони шлункову оболонку геть роз’їдають! А з нирками що роблять!”

“Ну, якщо так, то дай хоч кави, щоб трішки до себе прийти, бо дорога мене геть замучила”.

Тут Семен аж руками сплеснув: “Що, то ти вже на наркотиках?! Вже тебе на таку дорогу повертає? Сьогодні кофеїн, а завтра героїн, га?”

Це вже мене трохи заїло. “Ну, то пробач”. Я встав, підійшов до кухні, взяв склянку — і тільки я до крана, щоб демонстративно наточити води, коли Семен вже за мною, за руку мене — хап і вирвав склянку.

“Що ти, здурів? Хто бачив з крана воду пити! Ти не знаєш, що тут воду, як то вони кажуть, плюворизують? Я недавно вичитав, що це на голову ~~спливає~~... знаєш, людина від того дуріє. Ти собі лише подумай: як наливаєш воду до батерії в авті, то береш дистильовану, а чи твій організм гірший від дурної батерії? Чекай, зараз дам чистенької, дистильованої водички. Сам переганяю. Добрий самогончик, га?”

“Дякую, не турбуйся”, я скривився, “мені вже водички... перехотілося. Краще молочка дай, коровка ж зовсім природня тваринка”.

“Еге, не жартуймо з такими справами, не так то воно просто, як тобі здається! Якби ще просто від корови пив, було би пів біди, а то поки нам у пляшки поналивають, то всигнуть вже чорт-зна що домішати. Як то його —щось з пастою до діла.. ага! пастаризують! Але справа з молоком іде далеко глибше. Сідай, розкажу тобі, бо це дуже важливо знати. Отже, за останніми відкриттями науки, молоко і молочні продукти належать до тих харчів, які

треба оминати, бо вони роблять ту штуку в крові, яка дуже на серце шкодить. Може, чув, холера з Тироль називається. Також не можна їсти сиру, яєць, сметани, всяких м'ясив”.

Поки Семен зі зростаючим ентузіазмом ганив страви, такі дорогі мої душі і шлункові, я в думці викреслював те, чого вже не доведеться мені поїсти в його хаті. Мене огорнула тривога.

“Чекай, Семене”, перебив я його, “не так воно вже страшно, як ти малюєш. От візьми м'ясива: не всі ж вони шкідливі. Кажуть, що біле м'ясо, як курятина, не шкодить”.

“Не шкодить? Ой, не згадуй мені про курятину! Чи ти не знаєш, що курям дають якісь спеціальні гармонії, щоб скоріше росли і м'якше м'ясо було? І наука тепер відкрила, що як їси таких курей, то тратиш, знаєш... мужеськість. Ох, якби я, старий дурень, та раніше тес вичитав, я б курятини і в рот не брав, і не нюхав. І не дивився б на неї!”

Йому так досадно стало, що на хвилину аж замовк.

“То ти, значить, хіба на одних овочах і зеленині тепер”, докинув я співчутливо.

“Ого, і з цим треба дуже обережно!” він знову ожив. “Вони вживають всякі удобрення і дідіті, а наука остаточно доказала, що це отруйне для людського організму. Я свої власні продукти в городі плекаю. О, мав би добрий урожай, якби проклята хробачня все не пожерла!”

“То що ж ти, до біди тяжкої, їси?” не витримав я.

“О, я так собі обережно, потрошку. Ой, як нагадаю, брате, як ми колись їли, то аж страх бере. Бувало, впорю дві миски борщу, тоді горщок вареників, чи чого там, аж живіт тріщить, а стара ще приказує: “Набирай ще, голубчику, не соромся”. Ійбо, якби багатий був, думав би, що скоріше на той світ загнати хотіла — але то все темнота, темнота нещасна наша. А я, дурний, ще бувало й добавку беру”.

“Ну, і що з того, здоровий же ти був, як дуб; ніколи на здоров'я не нарікав”.

“Не нарікав! Отож кажу, що темний був. Не нарікав, бо нічого не боліло. А нема гірше, коли нічого не болить.

Наука нам каже, що біль - це тая пересторога, отой сигнал, що дає тобі знати, від чого лікуватися. Заколою в грудях — може бути серце; болить під боком — мабуть якась печінка чи що там. А як непевний, чи болить, чи ні, відразу біжи до доктора — він же більше хвороб знає, чим ти можеш повичитувати! А коли тобі не болить нічого, як же ти в чорта можеш знати, від чого маєш лікуватися? Тоді раптом - бубух! та й дуба дав!"

"Ну, Семене, то вже хто-як-хто, а ти можеш бути спокійний, що тобі такого не буде".

"Спокійний? Спокійний, як циганська собака!" Семен подратовано махнув рукою. "Не маю, брате, спокою. Весь час турбується, журюся. А знаю, що журитися не можна, бо погано впливає на здоров'я. І від того ще більше переживаю і журюся, просто ночами не сплю".

"А чого ж тобі, Семене, переживати, коли ти себе так доглядаєш?"

"Та як же не переживати? От їм якийсь харч і думаю, що не шкодить. А звідки я знаю, ану ж десь стойть написане, що наука відкрила, що воно шкідливе? От дивись, маю повні шафи книжок і журналів, сиджу над ними, аж голова тріщить — але чи може людина теє все, що на світі пишуть, дістати, та ще перечитати? От, слава Богу, що ти, голубе, приїхав; поможеш мені в тих книжках більше второпати. Будеш їсти в нас так, як наука велить; научимо тебе, брате, як треба своє здоров'я доглядати!"

Це вже мене кинуло в паніку. Я почав гарячково думати, як мені звідси вискочити — і раптом прийшла думка рятунку.

"Ой, вибач, Семене!" я стукнув себе в голову. "Я зовсім забув тобі сказати, що в останній момент мої пляни несподівано змінилися. Я тут зупинився лише на хвилинку, мені треба негайно їхати далі, знаєш... на Ньюкастель, Брізбен..."

Я швидко підвівся, попрощався, і поки господарі опам'яталися, я вже був біля авта.

Уже починало вечоріти, а я, голодний і змучений, мусів собі ще десь у Сіднеї пристановища шукати.

НОВОРІЧНІ ПРОМОВИ

(Рік 1983. До влади в Австралії саме прийшла Робітнича партія. Ліберали в опозиції)

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР

Дорогі співвітчизники, в Новому Році маю для вас добрі новини! Завдяки вашій мудрості, розсудливості і передбачливості, ви поновно вибрали мене (і мою партію) до влади і цим забезпечили золоту майбутність цієї країни. Перше, нехай вас запевню, що я і мій уряд розв'яжемо три головні проблеми, які ми оспадкували від наших бездарних попередників, які тепер заслужено сидять на задвірках опозиції, а саме: безробіття, інфляцію і високі відсотки від кредиту — позичок. Я особисто гарантую вам, вповні свідомий ваги моого слова, що безробіття цього року зникне. Завдяки нечуваному досі у світі економічному розквітові, якого наша країна зазнає в цьому році (а про це я більше скажу пізніше), всі люди зможуть дістати роботу в приватному секторі економії. Якщо знайдуться такі, які, від них незалежних причин, не зможуть знайти там затруднення (скажім через неграмотність чи занизький ментальний рівень), ми затруднимо їх у публічному секторі, бо ж треба буде нам нових штабів працівників, щоб детально перевіряти справи пенсіонерів, хворих та іншого непродуктивного елементу.

Але чому я можу так сміло вам гарантувати, що безробіття зникне?

А це тому, що мій уряд уведе закон, яким буди без роботи буде заборонено, нелегально. Бути без роботи — це значить свідомо саботувати постанови моого уряду, очорювати програму моєї партії.

Подруге — справа інфляції. Нехай я запевню вас, що вершинна економічна конференція, яка буде мною скликана у скорому майбутньому, одноголосно інфляцію заборонить. А коли інфляція і буде, то вона для вас буде лише корисна і приемна. Мій уряд доручить Арбітражній Комісії, щоб кожних три місяці

підносила ваші платні на два рази стільки, наскільки пішла інфляція. Наприклад, як інфляція 10 відсотків, ваші платні підуть догори на 20 відсотків. Не треба вам пригадувати, як це буде добродійно для економії, бо більше грошей в русі без кінця оживить економічну активність і прискорить прихід того безмежного добробуту, про який скажу пізніше.

Провідники Спілки Робітничих Уній мене запевнили у своїй стовідсотковій підтримці цього важливого почину моого уряду.

Третя проблема моєї трилогії — це відсотки, які гальмують економію і утруднюють життя кожного з нас. За майже дві сотні років славної історії цієї країни наші банки — підкresлю, наші рідні фінансові установи — нас немилосердно використовували. Коли позичали вам гроші, то мало того що домагалися, щоб ви їх повернули їм назад - а ще накладали на вас кару, себто ви мусіли платити їм відсотки за ці позичені гроші. Такий стан речей, який попередній уряд толерував через свою слабість і запроданість інтересам капіталу, не може надалі існувати. Мій уряд, у своїй далекозорості, відкриває двері цієї країни для фінансових установ цілого світу. І вже за цими дверима стоїть довга черга, і гупають міхами грошей об наші двері, щоб скорше впускати. Але мій уряд, у своїй розважності, видасть ліцензію лише тим банкам, які зобов'яжуться не брати ніяких відсотків від позичок.

Я певно вірю, що в такий спосіб побільщена конкуренція між банками доведе до того, що вони ще будуть платити тим, хто в них позичає.

Помимо цих важливих економічних починів, мій уряд особливо дбає про гідність людини і в цьому напрямі підготовляє новий закон, який ясно визначить всі права людини. Досі ситуація була неможливою. Скажім, ви щось робили, і вам і в голову не приходило, що ви маєте повне право це робити. Наведу приклад. Ви рішили поїхати на відпустку до Квінсленду. Колись то ви їхали без ніякої певності, чи ви це робите конституційно, а тепер ваше право їхати до Квінсленду буде гарантоване законом, і то не зважаючи на те, що

там панує ворожа до нас влада. Тепер перед кожним вашим потягненням заглянете в закон, чи маєте право це робити. Це буде нарешті правдива особиста свобода, яку для вас готує мій уряд.

Але повернімся до економії. Як відомо, добробут цієї країни залежить від експорту, продажу наших сирівців за кордоном. І тут, у цій ділянці, в Новому Році настане нечуваний в нашій історії розквіт.

Ніхто не може заперечити, навіть наші опоненти, що з приходом до влади моєї партії закінчилася одна з найгірших посух, яку цей континент колинебудь зазнав. Але мій уряд не спочиває на лаврах, хоч і цілком заслужених; ми на цьому великому досягненні будуємо далі. В Новому Році кожний з наших експортів, кращий ніж будь-коли, буде вповні проданий за найвищу ціну.

Наша пшениця, яка тепер родить зерно завбільшки кукурудзи, вже вся закуплена; і то не Советами чи Китаєм, а Канадою й Америкою, бо лише вони могли заплатити нами встановлену ціну. Про вовну нема що й говорити; наші меріно вирощують вовну завдовжки конячих хвостів, а самі ростуть такі великі, що фармери їздять ними верхи, замість коней. (Правда, вони трохи повільніші від коней, зате м'якше на них сидіти). Всі молочні продукти й овочі закупив Європейський Спільний Ринок, а Франція та інші члени Спільного Ринку суверено заборонили своїм фармерам вирощувати конкурентійні продукти.

Наше вугілля давно вже продане: те, що під землею, а навіть те, яке ще не знайдене. Але, щоб японцям та іншим ще більше його кортіло, ми, через стратегічні страйки, змушуємо їхні кораблі тижнями чекати в портах, бо кому щось легко приходить, той того не цінить. Щодо нафти, то зраджу вам один секрет.

Як відомо, найбільше нафти продають араби. Але не є загально відомо, що їхні поклади кінчаються, вичерпуються. Зате в нас, під пустинею, виявлено необмежені запаси. Тому, щоб араби не втратили свого становища, як головні постачальники нафти, вони складають з нами договір, за яким ми їм постачатимемо

нафту, а вони будуть її продавати. Важливим і надзвичайно корисним пунктом договору є те, що ми матимемо право купувати в них стільки нафти, скільки нам буде потрібно, і то по ціні не дуже вищій від інших.

З цього бачите, як працює мій уряд, щоб довести цю країну до нечуваного досі стану, який я вам обіцяю. Від вас багато не вимагаю, лише повної згоди з політикою моого уряду. Вірте мені, і наша доля, наша майбутність, буде такою, про яку вам ніколи і не снилося!

ЛІДЕР ОПОЗИЦІЇ

З Новим Роком, краяни! Тому, що засоби інформації мені завжди дають менше часу, ніж мені належить, мушу дуже стисло. Перше до вас, мої любі пенсіонери; а любі ви мені всі, навіть ті, які вже не доживете, щоб на мене знову голосувати. А таких, на жаль, буде багато, бо мало хто переживе цей страшний рік.

Уряд вам виповів війну. Спеціальні бригади будуть вночі вриватися до ваших помешкань і робити обшуки. Пробивати стіни, розбивати підлогу... і шукати тих маленьких дрібниць, що ви собі на старість придбали: човна, дачу, другу чи там третю хатку... Але я ж вас попереджав; як і попереджав всіх про жахливі державні податки, які прийдуть так певно, як ніч наслідує день!

У тої жменьки людей, які ще матимуть роботу, не будуть з платні відтягати податки; ні, ціла їхня платня піде безпосередньо до податкового бюро, а звідти вже видаватимуть стільки, скільки вони вважають, що треба, щоб не загидути з голоду. А якщо й матимете якісь гроші, то будете тримати їх під матрациами, про що вам говорив уже попередній лідер нашої партії. На кожному кроці вам будуть накладати податки. За кілька років вже продасте свою хату, щоб заплатити лише капітальні податки, а решту заберуть по смерті посмертними податками. І це цілком зрозуміло, бо ж більшість людей буде без роботи, то ж треба їх якось

утримувати; ну й відкладати на пенсії для політиків і бюрократів.

Економія завалиться цілковито. Інфляція доведе до того, що до мілк-бару ходитимете з валізою банкнотів, а якщо маєте позичку, то кожного року мусітимете брати ще одну нову, щоб лише покривати відсотки від попередніх.

Господарка піде нанівець. Вугіллям, колись нашим найбільшим експортом, моститимуть шляхи, насипатимуть греблі; бензину будете купувати у пляшках, як тепер молоко. Буде жахлива посуха: вівці вигинуть, а ті які виживуть, будуть ходити в рунах з поліестеру; зерно засохне на голій землі. Потерплять і міста: води буде так мало, що треба буде купатися в кухонних коритцях. Якщо не буде посухи, то будуть катастрофічні повені. Жахливого голоду зможемо уникнути лише завдяки допомозі багатших країн, таких як СССР чи Етіопія.

А я ж вас перестерігав, щоб не давали керма країни в руки тим нездарам, а тримали при владі тих, які до керування створені і призначенні.

Хто голосував за нас, тому буде трохи легше, бо ж ви запевнили за мною надалі становище провідника партії; але потерпіте і ви, бо не змогли переконати тих безумників, за кого треба голосувати — і тепер ми мусимо марнувати наші таланти на лавах опозиції.

На жаль, не можу сказати вам про інші нещастия, які вас чекають, бо не дають належного мені часу. Отже кінчу і бажаю вам веселого й багатого Нового Року!

ЗБІРКА НА ЛЕКТОРАТ

— Добрий день, пане Трохиме! Чи можна до вас на хвилинку?

— Аа, здорові були! Заходьте, заходьте. Скільки літ, скільки зим! Який це вітер заніс вас у наші сторони?

— Та маю маленьку справу, хочу з вами поговорити. Бачу, розжились добре, справжнім капіталістом стали. Хата - як палац, кілька авт у заїзді, навіть мерцедеса завважив.

— Та, якось Бог милує. Знаєте, то так: хто дбає, той і має. А машини - то пустяки. Стару тарарадайку до роботи тримаю, бо як проїхать дорогою, то ще якусь пакость зроблять. Люди зависні, самі не мають, бо гроші до пабу¹ носять - а я в банк. А мерцедесом, то вже в гості чи на голідай. Ну, а жінці теж мусів машину справить; хай собі своєю гуляє, як потовче - то її справа. Оце вискочила на мінутку до сусідки, то, певне, до пізньої ночі засидиться. А ви сідайте, поговоримо. Ото недавно зі старою балакали та й вас споминали, як то ви все время в тій Громаді крутитесь. Інтересно, як то хто яке gobі має: той рибку вудить, той по голідаях катається - а іншим на разні засідання і збори ходить до вподоби. Ну, давайте, з такої нагоди по стаканчику водочки хильнемо, щоб дома не журились.

— Краще ні, дякую. Я їду автом.

— Не бійтесь, від одної і горобець пойнт - ou - файф² не дістане. Є в мене настояща, з градусом. Московська.

— Е, як це так; то виsovєтські продукти купуєте? Підтрумуєте червоних?

— А, яка там різниця! Я не політик. А водочка не червона, а чистенька, як сльоза. Без політики. Австралійською хіба після неї горло промиватъ замість води. Ось беріть чипсики³ на закуску. На здоров'я! А... а! Ну, як же там у вас житуха? Як фамілія?

— По-старому, дякую. А як у вас, пане Трохиме, як же ви поживаєте? Дітки вже, мабуть, дорослі?

— Та вже, Богу дякувати. Хороші діти; в люди

вийшли, вже на своїх хлібах. Сина на лаєра⁴ вивчив. Добре молодчина влаштувався. Оженився, своїх діток має.

— А кого взяв, українку?

— Та де там! Австралійка. З багатої родини. Ну, знаєте, наших не було підходячих - а він же на лаєра вчився. А дочка ще при нас пока, робить у бютишині⁵.

— У когось із наших? Бютишин... Бютишин - ні, не пригадую такого прізвища. А яке підприємство він має?

— Хороший бізнес. Жінкам красоту наводить. Ну, бютишин знаєте? Гразюку на фізіономії накладає. Очі підводить, зморшки таким желеzним яйцем розпрапсовує... Кумедія та й годі!

— А, вже розумію. А як діти, по-українському ще говорятъ?

— Та чого ж би їм говорити? Ми ж усі австралійське знаємо.

— Шкода, то ж мова народу, з якого вони вийшли, мова наших предків - не треба її забувати!

— Та хліба тут з неї їсти не будуть; аби жили як люди. Зрештою, то їхня справа. Лучче давайте ще по одній.

— Ні, дякую. Я на кілька адрес ще мушу заїхати. Пане Трохиме, бачу, що маєте гарні меблі й бібліотеку величеньку, але щось там не видно українських книжок.

— Та бійтесь Бога, чи ж можна тії українські книжки на видному місці ставити? Ви ж знаєте, як вони виглядають; одна більша, друга менша; та довга, та опять куца, а та широка; червона, жовта, синя - як не крути, не допасуеш. Та ж то просто рабіш⁶, коби я їх тут поставив, то цілий ланжрум⁷ спортили б. А то, бачите, всі як одна; спинки гарненъкі - аж любо дивиться. То рідерс дайджест серії, а то якісь інші - недавно як спешл⁸ добре дістав на сейлі⁹. Не знаю про що там, ще не було коли заглянуть. Але наші в мене є, жінка пару ще з Німеччини привезла; (знаєте, дуже моя стара читати любить!). Десь лежать там у гаражі.

— А українську пресу отримуєте?

— Наші газети думаєте? Та що там в них є читати!

З телевіжина тепер можна одразу про все довідатися, та й часу немає. А дочка ще австралійські газети купує, перегляне - та й все; то я хоть почитаю, пока викине, щоб гріш даром на рабіш не йшов. А наші, признаюсь вам, то тяжко розбирать, бо там друк такий якийсь невиразний, а в мене очі вже слабнуть. Не ті літа...

— То наші радіопрограми напевно слухаєте.

— Так, слухаю. Слухаю руську, а деколи й польську.

— Я маю на увазі - чи українські слухаєте?

— Та що там є слухати? Я тих людей, що їх передають, в очі знаю - от якби то вас. То що ж вони мені там можуть сказати? Навіть по-українськи говорить не вміють, як полагається.

— Шкода; ну все одно треба більше українського триматись. Добре було б, щоб ви частіше до Громади заходили, часом дітей запросили. Та ж бувають гарні концерти, літературні вечори...

— Не згадуйте мені тої Громади, я більше туди й носа не показую. Колись, помню, то добровільні датки брали, ну-це ще по совісті. А тепер прийдеш - вступ п'ять долярів тобі заспівають! Добре, заплатиш там за себе, а тоді ще за жінку плати. А бензини скільки випалиш - ну, підлічіть все разом. Лучче посидіть коло телевіжина.

— То приходьте хоч до церкви, пане Трохиме; вже не пам'ятаю, коли вас бачив.

— Ходив я колись і до церкви. Але одного не можу переварить, скажу вам одкровено - це коли почнуть грішми дзенькяти в церкві. Адже то дом молящих - а вони з тарілками обходять, гроші збирають. Не відержав я, вийшов надвір колись - то, щоб свіжим повітрям подихати, бо їйбо аж затошнило - а вони й туди за мною з тарілками сунуть і під ніс тичуть; ну просто безобразіє! А то опять чоловік під церквою підходить: пане, ви не заплатили церковного податку. Подумайте, церква вже податки збирає, другий таксейшин офіс¹⁰; чи не позор?

— Але ж, пане Трохиме, церква також видатки має, і священик мусить з чогось прожити.

— То хай іде робить, як кожний з нас. То ж у робочі дні в церкві не служить...

Ну, ладно... може ваша правда; священній особі працювати не личить. Тоді хай повісять скриньку в сінях і кожний кине, коли і скільки захоче. Я сам не проти того, щоб дати, як звернутися по совісті. Де треба, то всюди даю.

— Оце власне тому я й зайшов до вас, дорогий пане Трохиме, бо збираю на лекторат.

— Га, що таке?

— На наш лекторат, себто навчання української мови й літератури в університеті Монаш.

— А, де там мені тепер до університету, я вже застарий.

— То не для вас, пане Трохиме, а для ваших дітей і внуків.

— Та мої діти вже вивчилися, а внучки - як Бог дастъ. Не мое діло.

— Дозвольте мені пояснити. Український лекторат - це великий здобуток для всієї нашої спільноти. Там не лише вчаться студенти, але й ведеться наукова праця, зв'язки з іншими науковцями тут і в інших країнах світу. Це для нас велика користь і престиж, що ми заступлені в найвищій учебовій установі країни, в державному університеті.

— То добре. Пора, щоб держава нам уже якусь пользу дала за ті всі таксейшини, що з нас повитягала.

— Власне в тому й річ, що держава дає нам лише можливість, але не оплачує. Ми самі мусимо платити, тому й збираємо на фонд, який би з відсотків забезпечив існування лекторату. Тому я і прийшов до Вас, пане Трохиме, просити пожертвувати, бо нам треба півмільйона доларів за півтора року зібрати. Якби кожний хоч по тисячі дав...

— Та я вже дав. У Громаді колись-то.

— То було на щось інше, а на лекторат ви ще не дали, бо вашого прізвища нема на списку.

— Ну, видно хтось переплутав, не записав; не буду спорить. Я не від того, щоб дати, бо діло добре, але якраз зараз грошей кат-ма. Саме заплатив за іншуранс¹¹, а тепер за воду треба платити, а там кансл

райтс¹² підходять...

— То нічого, пане Трохиме. Не мусите давати всі гроши зараз. Підпишіть декларацію, то можете й на другий рік дати.

— Та Бог його знає, що воно там на другий рік буде. Може мене вже й на світі не буде.

— Та що ви таке говорите, ви ще здорові, як дуб. Але ви не мусите давати все нараз, можете сплачувати частинами. Скажіть, коли вам зручно, і я навіть приїжджатиму, щоб ви не мусіли привозити чи висилати. Лише зазначте, скільки зобов'язується дати протягом двох років.

— Е ні, я підписувати нічого не буду. Не люблю зобов'язуватися. Як давати, то давать одразу. Обіцянки - цяцянки, а дурному радість.

— Маєте рацію. Для чого розтягати? Ви людина свідома, інтелігентна, добрий господар. Знаєте, яка важлива є справа нашого лекторату і скільки ще треба, щоб зібрати півмільйона. Нас тут небагато, отже це справа кожного з нас; мусимо щедро давати, щоб забезпечити постійне існування українознавчих студій при університеті. Щоб наші нащадки за нас не соромились.

— Так, правильно говорите; давайте вип'єм за таку справу. Ага, я забув; ну то я за вас. На здоров'я! Така, це таки добре діло, по совісті. Треба давать, юбо треба. З миру по нитці - голому сорочку. Хто ж дастъ, як не ми. Це ж бо наше. Шкода, що старої нема; вона - ну точно як я, за своїм пропадає. Такий борщик варить, що ну! А варенички - пальці облизувати! І співати наші пісні любить. Буває як затягнемо, то аж сліззи в очах, така красота. А приповідки, віршики - не пощітати. Шевченка - то напам'ять знає. Пам'ятаєте, як то він писав: "Мова рідна, слово рідне, хто вас забуває, того люди цураються, і сам Бог карає"... Звиніть, бо розстроївся. Так за душу бере, аж грудь розриває! Там наша земля така прекрасна, а ми тут на чужині поневіряємося... Ну, годі вже, годі. То серце в мене таке м'яке, чутствительне. Так, треба щось дать на ваше діло. Ви ж знаєте, я й на церкву давав, і на Громаду давав; де треба, то всюди як можу підпираю. І

на це діло дам, їйбо дам, щоб дідам перед онуками сорому не було. Січас, підождіте мінутку...

Ось вам, маєте... п'ятьорочку. Ще новенька, чистенька...

— Дякую. Це вам посвідка. Можете від податків відписати, від таксейшн.

— А, що там таксейшн! Я не даю для того, щоб відписувати, але щоб помогти в нашому ділі. Та куди ж це ви зриваєтесь? Підождіть, поговоримо трохи, зараз закусочку справлю. Ви ж так рідко між людьми показуєтесь...

— Дякую, але мушу йти; треба зайти на кілька адрес, бо до півмільйона ще дуже далеко.. не буду вам дорогою часу забирати.. Живіть собі в добрі!

— Шкода. Ну, як уважаєте. Дивіться, вам видніше; спасибі, що заглянули. Не цурайтесь, заходьте. Знаєте, що на добре діло ніколи не одказуюсь. Як Бог дасть і доживу в здоровлю, то на другий рік може іще п'ятірку докину!

Словничок для тих, хто не знає “австрайнської” мови:

- 1 паб - корчма
- 2 пойнт-оу-файф (.05) - найвищий відсоток алкоголю, дозволений при веденні авта.
- 3 чіпси - сухі картопляні платки
- 4 лоєр - правник, лаєр-брехун
- 5 бютішин - косметолог
- 6 рабіш - сміття
- 7 ланжрум - вітальня
- 8 спешл - на продаж по спеціально зниженої ціні
- 9 сейл - розпродаж
- 10 таксейшин офіс - податкове бюро
- 11 іншуранс - страховка
- 12 кансл райтс - муніципальний податок.

ЗЕМЛЯ І НЕБО

Така вже людська вдача, що більше вірить друкованому слову, аніж мовленому. Не кажу вже про новини, які передає по телефоні кума, або через пліт сусідка; але навіть слова дикторів по радіо (особливо, коли вони вам особисто знайомі), не мають такої ваги, як друковане слово. Але приходить час, коли починаємо і в друкованому слові сумніватися. Буває так, що ви щось бачили й чули на власні очі й вуха, а тоді про це читаєте цілком інший опис у пресі. Виникає підозріння, що хтось тут не зовсім має рацію. (А може то на старість ваші змисли підкачують). Це стосується особливо описів імпрез. Звичайно ніхто не сподівається побачити в нашій пресі негативної критики, бо рецензенти не хочуть наживати собі ворогів. Ну, це ще можна обійти, хитро заховавшися за псевдо "присутній". Але кожна негативна критика, хоч яка оправдана вона б не була, є згори заборонена, бо критиковані артисти образяться і на громадську сцену вже їх більше ніхто й парою волів не затягне. Зате в другий бік, у хвальбі, немає обмеження. Хвалити можна без усякої міри, що деколи й буває...

Розкажу вам про одну (цілком фіктивну, звичайно) імпрезу в одному з наших скучень на еміграції; скажім, Шевченківський концерт. Початок заповіджено точно на сьому вечора. Приходжу як сказано, але й двадцять по сьомій ще нічого на сцені не діється. Люди ходять по залі, гомонять, полагоджують свої справи. Це запізнення напевно заплановане, думаю, щоб увести присутніх у святковий настрій. А може тому, що біля каси ще стоїть черга, а одинокий продавець квитків метушиться, як муха в окропі. Та нарешті світло гасне і за кілька хвилин розсувается заслона.

Тепер перекажу про все точно так, як я це бачив і чув. Отже, перш за все, свято відкрив якийсь чоловік в комбінезоні, що переставляє на сцені мікрофони і щось в них підкручував. Тоді виступив представник організаторів імпрези, який привітав духовні особи і шановних гостей, та пояснив, що вшановуємо Шевченка

тому, що він має річницю народження і смерти. Цю тему поширив у своєму рефераті доповідач, (який свого часу закінчив з відзначенням шоферські курси в таборі Ді-пі) називаючи Шевченка з великим пієтизмом Тарасом Григоровичем. Він також подав життєпис Шевченка за підручником для нижчих клас Рідної Школи і перечислив його найбільш відомі твори. Після реферату деклямував якийсь хлопчина, але тяжко було розібрати, що саме. Мабуть вірш, присвячений Шевченкові, бо я зачув такі слова, як "Шлява тгобі, бачку Тгарасе". Після другої стрічки затнувся; але тому, що говорив так нерозбірливо, багато людей цього мабуть і не помітило, а мама (чи хтось там) за ширмою скоро підповідала.

Контрастом до майже незрозумілої деклямації була наступна точка, коли виступила зі сольоспівом оглядна пані. Вона вважала, що чим голосніший спів, тим кращий, і завзято старалася заглушити другу пані, яка й заважала, бринькаючи собі щось там у кутку на фортепіяні. Її голос звучав би сильно і без посилювачів, і навіть милю від мікрофону, але вона стала так близько, що мало його не проковтнула. Нарешті мікрофон не витримав і почав свистіти, на кілька тонів вище. (Треба однаке признати, що люди від свисту стрималися).

Була ще одна деклямація, цей раз одної пані, яка говорила поему Шевченка голосно і без затинання, але її інтерпретація була така дивовижна, що навряд, чи сам автор пізнав би свій твір. Я певний, що Шевченко це все розумів інакше... але, зрештою, може він помилявся... Концерт завершився виступом чоловічого хору. Хористи були здебільша пенсійного віку, але давали зі себе все, що могли - і ще трохи. Мою увагу прикував один повненький чоловяга, який при фортіссімо так червонів, що я очікував, що от-от трісне... але цим разом якось обійшлося щасливо. Хор почав трохи не в тоні, але, щоб не порушувати гармонії, співав вже так аж до самого кінця.

Після концерту відбулася зустріч громадянства (неформально) у фойє, в туалетах, на порозі - де групки знайомих гуторили поки не повиключали світла.

Молодих не було, бо не виступали. Ну, здавалося, звичайний собі концерт, як на наші обставини.

І так концерт скоро забувся; аж раз через кілька тижнів бачу в нашій газеті великий заголовок "Незабутній концерт". Підзаголовок: "Чудова культурна імпреза надзвичайної ваги". (Між іншим, цю рецензію я зустрів пізніше в нашій провідній заокеанській газеті. Мовляв, нехай знають центри, як культурно живе провінція - і повчаться!). Ось кілька уривків з рецензії. "Надзвичайно цінний реферат на високому науковому рівні виголосив професор (такий-то), в якому перевів глибоку і ґрунтовну аналізу життя і творів великого поета". Нічого собі, думаю молодчина "професор", що так "науково" справився за десять хвилин з таким завданням! Далі: "Любов і пошану до Шевченка, яку плекає наша молодь на еміграції, виявив молодий декляматор, чудово передавши гарною українською мовою... (Ага, я і догадувався, що то була українська мова, а тепер маю на це підтвердження). "Перлинаю цього висококультурного концерту був виступ нашої славної і всіми улюбленої співачки пані (такої-то), яка своїм чудовим голосом заворожила і зворушила присутніх". (Ось чому я почувався, як не свій, і ворушився від незручности на кріслі!) "Відома декляматorkа, артистка (така-то) своєю високо мистецькою та оригінальною інтерпретацією Шевченкової поеми зробила на присутніх просто потрясаюче враження". (Правда. Мене також потрясло від злости, як вона передавала цю поему). "Належним фіналом до цього прекрасного концерту був виступ нашої гордості-чоловічого хору, де співаки вповні виявили свій вокальний потенціял" (пфуу.. це правда!) і в героїчних піснях їх фортіссімо просто поривало до бою". (І мене поривало, але я таки стримався).

Прочитав я цю рецензію ще раз і ще раз. І точки здається ті самі, і виконавці ті же; а концерт не той - цілком інший. Просто - земля... і небо!

ПЕРЕКЛАД ЗА СЛОВНИКОМ

Наша знайома, пані Марія, дуже симпатична жінка, гарних діточок має, та одна біда: її чоловік Біл не українець, а "дінкам озі". (Справжній австралієць).

Ну, що ж, вона не одна, біда не ходить по горах, а по людях, як то кажуть. Має пані Марія бабцю в Україні, з якою листується ще відколи грамоти в українській школі навчилася. (Значить-не бабця, а пані Марія). А бабця ввесь час домагається, щоб Біл пару рядків написав. "То нічого," - пише, - "що він по нашому не знає. Нехай уже пише, як йому Бог дав, тут є люди, які мені переведуть. Але нехай не пише по книжному, а чисто так, як говорить, щоб я його характер відчула". Ну, написав нарешті й Біл. Довга мовчанка з України, аж приходить лист, який пані Марія дала нам прочитати. Ось що пише бабця:

"Дорога дитинко, за що Тебе так Господь покараав? Ми тут гірко плакали над Твоєю долею. Чому Ти вийшла заміж за чоловіка не словна розуму та й ще такого дикого? Чи не було свого, що Ти пішла за австралійця? Сусідка казала, що то сонце на них так впливає, бо не з того боку світить, як у нас. А я собі міркую, що то щось не теє. Мені наша Наталка показувала оту земну кулю і як ви там під сподом, як оті мухи, по ній дотори ногами лазите. То теє напевно тим австралійцям на голову шкодить. Казала я, Натолочко, подивись-но ще раз, може ти недобре лист Біла переклала, а вона мені каже: "Ні, бабусю, точно за словником, слово в слово, ось подивися". Ще й показує. А я там не дуже то розбираюся на їхніх словах; якісь такі кручени, але справді схожі на ті, що в листі. Видно, так воно є. Нічого, дитинко, кріпіся. А ти, бідна, й словом досі мені про свою біду не згадала! Молимося за тебе, Марусю, й благаємо, щоб Господь повернув розум для твого Біла".

Повернула бабця й листа Біла. Пресчитаємо, що ж то той Біл там понаписував?

Dear Grandmummy,

The old girl is always on my back to drop you a few lines, so

here it goes. We are having a terrific time. The only fly in the ointment was when my old man kicked the bucket, but then he was pretty crook and a bit of a nut in some ways. As you can see from the snapshots of our kids, they are a spitting image of Mary. The little rascals are a riot: always full of beans, running around and making a lot of mess. I'm pulling Mary's leg that they are a bunch of darn cossacks.

Well, I better knock off before I bore you to death with my bull. Hope, this letter finds you in good spirits and fighting fit.

So long, your Bill.

Ну, здається, нічого страшного в листі нема, хіба, що багато ідіом. Написав Біл так, як і говорить; і це, як для нього, багато, бо він радше проговорить цілий вечір, ніж напише два рядки. Прочитаємо зараз, як то Наталка переклада цей лист. Навіть подає в дужках свої пояснення чи коментарі.

“Дорога велична муміє! Стара дівчина є завжди на моєму заді скинути тобі кілька лінійок, так тут іде. (Це мабуть такий там звичай, що треба по заду лінійкою давати, але кому?)

Ми маємо жахливий час. Одинока муха в мазюці була, коли мій старий чоловік копнув відро, але тоді він був гарний гак (а може й шахрай) і кусник горіха в деяких дорогах. (Цього речення не можу пояснити, бо ніяк не зрозуміла, хоч і як довго над ним міркувала). Як можеш бачити з тріскучих пострілів наших козенят, вони є плюючий образ Марії. (Чи плюють на образ Марії? - не знаю, що він цим хоче сказати, мабуть щось про дітей, бо посилає знімки, але мені це не звучить гарно). Малі негідники є публічним заворушеннем - завжди повні квасолі, бігають довкола і роблять багато бруду. (Не диво, коли бідних напихають квасолею, що мають бігунку, але чому їх так погано за це обзивати?)

Я тягну ногу Марії, що вони є букет заштопаних козаків. (При чому тут штопані чи зашиті козаки і тягання Маріїної ноги - не знаю). Добре, я краще зіб'ю перед тим, як просвердлю тебе на смерть своїм бугаєм. (Це мені звучить дуже загрозливо, жорстоко. “Бул” може бути також папська булла, але й це не робить сенсу. Скорше всього, що “Бул” є якась така спеціяльна

зброя, якою себе австралійці вбивають). Надіюсь, цей лист знайде тебе в доброму спирті і б'ючуся належно. Так довгий твій Біл". (Він кінчає надією, що ви добре напідпитку і заводите бійку, як і належиться). На цьому записка Наталки кінчається. Хоч і своєї думки не подає, але напевно згідна з бабцею, що Біл "не вповні розуму".

І скажіть, чи можна таку мову перекладати за словником?

П.С. Що Біл справді написав, у вільному перекладі:
Дорога бабусю! Моя старенька весь час наполягає, щоб написати тобі кілька рядків, отже й пишу. Ми живемо прекрасно. Одна неприємність була тоді, коли помер мій батько, але він був уже досить немічний і трохи дивакувавший у деяких справах. Як можеш побачити зі знімків наших дітей, вони дуже подібні до Марії. Малі шибеники галасують, завжди повні енергії, бігають і роблять збитки. Я жартую з Марії, що вони є зграя капосних козаків. Ну, краще буду кінчати поки не занудив тебе на смерть своїми теревенями. Надіюсь, що цей лист застане тебе в доброму настрої і бадьорою. До побачення, твій Біл.

БІДА З ЖІНКОЮ

(Ця пригода записана під час розпалу акції за "women's liberation" - визволення жінок - коли жінки робили голосні демонстрації, прилюдно палили станики, а мужчин називали "male chauvinist pigs" - чоловічі шовіністичні свині).

Признаюся вам, люди добрі: біда мені з моєю жінкою та й годі. Знаю, чоловіки відразу почнуть бурчати: "О, відкрив нам Америку! Та кому з нас нема біди з жінкою?". Але хвилинку, послухайте: у мене не звичайна, а особлива біда. Живу вже зі своєю Мариною копу літ - так довго, що іншого життя й не пам'ятаю, від самої колиски, здається. Ну, жінка, як жінка - має свої примхи, але якось витримував. Аж оце недавно раптом все змінилося. Ще досі в очах мені стоять ця картина, цей момент перелому в нашому житті. Якраз сидів я собі у м'якому кріслі і спокійно читав газету, бо Марини дома не було. Аж тут заходить рішучим кроком, вириває мені газету з рук і урочисто заявляє: "Слухай, чоловіче, і добре собі затям: від сьогодні моє життя призначено на боротьбу за визволення жінки!"

Я трошки здивувався, бо раніше вона такими ідейними справами не особливо цікавилася, але кажу: "О, це дуже добре. Якраз оце прочитав, що в Советах знову заарештували групу наших визначних жінок, отже відповідна акція вільного жіноцтва на еміграції є тепер дуже актуальна".

Вона глянула на мене і аж скривилася від огиди.

"Вільне жіноцтво! Так і знала, що якесь ідіотство вилізе, як тільки рота відкриєш! Що мене обходить, що діється на другому кінці світа, коли тут, перед самим носом, жінок гірше поневолюють, чим рабини!"

Я засовався на кріслі, передчуваючи якусь неприємність.

"Е... а хто ж це їх так поневолює?"

"Хто поневолює? Ще й питає, нахаба! А хто ж інший, як не ви, чоловічі шовіністичні свині!"

Ось так почалося. Виявилося, що поки я з наївністю

немовляти заробляв на кришку хліба й нове авто, моя жіночка сприятеливала з австралійками, які затягнули її в т. зв. "Вуменс Ліб".

Для тих, хто ще не мав нещастя з цим рухом познайомитися, я поясню, що це означає в перекладі "визволення жінок". А поскільки дюдство поділяється на два роди, чоловічий і жіночий (людей середнього роду можна в цім випадку ігнорувати) виходить, що жінки визволяються від чоловіків. Отже чоловік, як гнобитель жінки, є тим самим її найбільший ворог. А з ворогом, звичайно, треба воювати. І вони воюють.

Почувши, що моя Марина українка, ці боєві жінки відразу доручили їй організувати клітину між українками і репрезентувати цих нових рекрутів перед світом. Така почесть їй, звичайно, дуже заімпонувала, і вона з ентузіазмом взялася до роботи. Те, що раніше ніколи не займалася громадською діяльністю, її зовсім не зупинило: кинулася сюди - туди і відразу зв'язалася з відомою діячкою, яка була знана зі свого ворожого наставлення до мужчин, хоч була заміжня вже, здається, чи не за п'ятим чоловіком. Та добродійка прийняла її з великою радістю, і разом уже уклали стратегічний плян вербування українок у свої ряди. Правда, з назвою мали спочатку трохи клопоту. Слово "ліберейшин" звучало дуже добре і влучно по - англійськи, але в українській мові "визволення" вже не мало такого самого значення. Окрім того, всі найкраці назви зв'язані з визволенням і боротьбою за нього вже давно порозхапували всякі політичні середовища. Назвати свій рух революційним теж не хотіли, щоб не відстрашувати кандидаток, бо, не зважаючи на народну творчість типу "била жінка мужика", українки в їх очах ще не дорошли до стану активної революції проти своїх чоловіків.

Після довгих надум рішили назвати себе поступовими або, щоб звучало поважніше - прогресивними. Рівно ж одноголосно вирішили виступити зі Союзу Українок Австралії і гостро засудити цю організацію, як застарілу і поплентацьку до мужчин, а натомість заснувати нову організацію під назвою Жіноче Об'єднання Прогресисток Австралії, яку

репрезентувала б назовні Делегатура Українських Прогресисток Австралії. Марина була захоплена такою розв'язкою. Її захоплення охололо лише тоді, коли захотіла вжити ці назви у скороченні акронімом.

Але це все дрібниця; що там, одна організація більше чи менше в нашому багатогранному житті! Мене більше обходить моє домашнє життя, а воно змінилося до непізнання. Марина відмовилася для мене щонебудь робити, мовляв - досить вже я її до цього часу використовував. Застеляє лише свою половину ліжка, прибирає половину хати, пере лише свої речі і підігриває консерви лише для себе.

Якийсь час я мовчав, а тоді не втерпів і легенько зауважив: "Це все, Маринко, дуже цікаво; але як ми вже такі від себе незалежні, то щоб бути послідовними, чи не було б добре, щоб ти на себе і якусь копійку заробляла, а не лише з моїх грошей жила?"

Ой, і попалося мені! Як не розкричиться: "Що, мало ти ще мене досі використовував? Ще й досі хочеш моїм коштом жити? О - ні! Минули вже вам часи дискримінації й експлуатації! Я тепер живу для поважніших справ! Вже вимітаємо останні залишки дискримінації проти жінок! Ось сьогодні іду на велике протестаційне віче, яким відкриваємо широку кампанію за інтеграцію публічних туалетів!"

Якби ще на цьому кінець, то було б пів біди. А то почала чіплятися за кожне мое слово чи вчинок - нічим їй більше не дододиш, у всьому бачить якийсь протижіночий намір. Як працюю увечорі, каже, що не хочу з нею бути; як сиджу дома, то знову їй не довіряю, бо доглядаю. Якщо нічого їй не купую, то останній скупар і паскуда; якщо куплю - то підлизуюся, бо напевно щось погане наробив чи подумав. Якщо нікуди з нею не піду, значить, соромлюся за неї; якщо візьму кудись, то хочу показатися перед людьми, як про неї дбаю. Як пораюся в хаті, то їй заважаю; як роблю щось надворі, то навмисне з хати тікаю.

Але для мене всетаки спокійніше надворі. А як уже дуже допече, то беру моторову машину до кошення і як запущу, то не то, що трава, а аж земля летить! Реве машина на весь квартал, а в душі так тихо, спокійно -

просто відпочиваю.

Але й це мені урвалося. Кошу собі траву оце кілька днів тому, співаю разом з машиною - аж глип! - стойть моя Марина. Взялася в боки, дивиться на мене і щелепами махає. А я собі нічого, повернув у другий бік та лише - ррум, ррум!! ще й газу додаю! Не дійшов до кінця двору, як мене за плече - хап! Що ж, не було ради, мусів зупинитися, бо ще ногу відріжу - а нога не язик, шкода буде.

А Марина кричить: "Ах, ти, чоловіча свиня, чи тобі повилазило, як я до тебе говорила? Якби кум Василь прийшов, то зараз би все кинув і побіг до нього, а тому, що я твоя жінка, то маєш мене за ніщо!"

"Ну, добре," кажу, "буде вже, буде, я ці промови напам'ять знаю. Краще кажи, що ти хотіла мені сказати".

"Неважливо, що я хотіла тобі сказати! Але я до тебе говорила, а ти мене навмисне не слухав, ти мене ігнорував..." і пішло далі.

Я так і не дізнався, що вона хотіла сказати. Але тієї ночі, коли Марина нарешті заснула і говорила вже тілки з просоння, час-від-часу вигукуючи щось, як "майль піг", я постановив діяти, рятуватися.

Але одинцем нічого не зробимо. Жінки мають за собою свою войовничу "Вуменс Ліб" і нас розгубдених, неорганізованих потрохи заклюють. Тому закладаю організацію, виключно для мужчин, яка буде боротися за рівні права з жінками. Отже закликаю всіх, у кого пульсую ще в тілі чоловіча кров, вступати в наші ряди. Не забуваймо, де належне жіноче місце, і там їх тримаймо! Нехай твердо стойть наша чоловіча справа!

МАЛІ КУМИРИ

Мабуть, чи не кожний із нас колись мріяв бути найважливішою людиною в світі; ну, якщо не в світі, то хоч у своєму довкіллі; свого роду кумиром, ідолом, щоб біля нього бігали, на руках носили, задовольняли кожну примху, кожне бажання; щоб безмежно любили, просто обожнювали.

Та мушу вас розчарувати, бо вигляди на це є дуже слабі.

Посади англійських принцес і принців уже зайняті спадковими претендентами; поза тим кумиром, любчиком мас, можна стати хіба славному спортивцеві, особливо футболістові, або так званому "поп" — артистові, хоч, правда, слово "артист" тут ні при чому, бо треба лише видурюватися і дико вигукувати-здавивати, як вовк до місяця. Отже, на жаль, кандидатів на таких кумирів між нами не бачу. Але не забуваймо, що свого часу ми вже були такими любимчиками; що біля нас скакали, носили на руках, задовольняли всі наші бажання, безмежно любили, обожнювали. Та це було дуже, дуже давно, тяжко й пригадати... Це було, коли ми ще були маленькими дітьми.

Кожна дитина, яка приходить на світ в нормальних обставинах, користується великими привілеями; але якщо ви мали щастя (чи сенс) народитися першим, до того давши перед тим на себе трохи почекати, тоді ваше місце кумира є забезпечене. Біля вас крутитиметься світ; чим більше будете вередувати, тим більше будуть вам додгожати. Вже як лише така дитина народиться, для її обожнювачів вона є відразу найкращою, найгарнішою на світі, хоч для сторонньої людини може нагадувати печене яблуко з очима старого китайця. "Подивіться, яке воно любеньке! А ви лише пригляньятесь, як мудро дивитесь!" Хто зна, може й справді в тих очах є ще відблиск якоїсь потойбічної мудrosti; недаром же

зустрічає свій прихід на світ таким гірким плачем! Та інстинкт самозбереження у новонародженого скоро бере верх, і починається боротьба за існування, чи точніше використовування довкілля для своєї користі і вигоди. Батьки, звичайно, є першою жертвою малого кумира.

Головною зброєю дитини є плач. Тут треба зазначити, що в деяких осіб жіночого роду ця зброя залишається з ними на все життя. Плач може бути подратований, злісний, вередливий чи жалісний, але такий, що завжди викликає негайну увагу. Правда, деякі "модерні" батьки вважають, що коли дитина суха й нагодована, то нехай заплакує сама себе до сну, але м'яке українське серце до цього допустити аж ніяк не може; немовля шушкають, колишуть, носять, видурюються перед ним; "Йому ж, бідненькому, напевно щось болить; хоч би, нещасненьке, могло сказати, що йому бракує!" Не диво, що його перші звуки, які навіть при помочі збудженої уяви нагадують лише якийсь африканський діялект, сприймаються, як перші слова істини. "Чуеш? Воно сказало "гу", а перед тим я певна, що то було "ме". А до знайомих: "Ви знаєте, така мала дитина, а вже говорити! Дуже розвинена на свій вік". Тоді починаються золоті роки малого кумира. Йому приносять жертви: всякі тарахтальця, ведмедики, капчики й светрики; кожне його слово жадібно сприймають, як вислів великої мудrosti: перед ним стають на коліна, скачуть, лазять рабки. Цілком нормальні й поважні люди перетворюються у паяців: щось там лепечуть, кривлятъ дивовижні міни, виробляють чудернацькі рухи. З часом зброя малого кумира стає більш софістикованою: крім плачу, уживає вже, наприклад, голодівку (звичайно, якщо неголодний): "З'їж кашку, золотко, тоді дістанеш те, що ти хочеш". А "золотко" набирає в рот ложку за ложкою, аж щоки видуваються, а тоді як пирскне, то все розлітається фонтаною на всі боки, покриваючи й лице кормителя. Подібні випадки залишаються потім у пам'яті батьків, як найкращі спогади про їхніх діточок.

Як діти підростають, посилюється їх психологічна

боротьба з батьками, але поки не підуть до школи, ви ще можете над ними взяти верх: вони є, можна сказати, ваші. Колись матері плакали на весіллі своїх дітей, бо, мовляв, вони їх тоді втрачали; але тепер повинні плакати багато раніше, а саме тоді, коли вперше ведуть їх до школи. Правда, ця втрата приходить не так помітно, тому легше її сприйняти: перших пару років діти ще з вами діляться деякими своїми справами, навіть на прийняттях для своїх товаришів, скажім уродинах, толерують вашу присутність. Коли ж стають підлітками, настає велика зміна.

Між вами й вашими дітьми утворюється прірва, через яку можете перегукуватися, але докупи зійтися не можна. По цьому боці лишилися ви, безконечно відсталі, до огиди заскорузлі й перестарілі — просто диво, як земля ще вас може носити таких на своїй поверхні; а по тому боці — новий, модерний, поступовий світ. На кожному кроці сутички: щодо зовнішнього вигляду, одежі, навчання, товариства, розваги. Батьки все хочуть для них найкраще, а діти навпаки, ще й відсварюються: “Це є мое життя! Я на світ не просилася (чи не просився)”. Але не можна сказати, що діти нічого не роблять для батьків: о, ні! Вони для них і їдять, і до школи ходять, а деколи й матуру згадуть за якусь маленьку заохоту, скажім за власне авто. До речі, авто також буває не раз кісткою незгоди: поки його нема, батьки або мусять бути кожночасним шофером дітей (вічний клопіт), або здатися на транспорт їх товаришів (“ох, як вони їздять, щоб хоч не розбилися!”). Зрештою, їхнім товаришам ніколи не можна довіряти: вони або неохайні, невиховані (поганий вплив на дитину), або чепурні і ченіні (піддобрюються, щоб потім свої темні діла витворяти).

Коли дитина стане незалежною, себто дістане своє авто, тоді батьки мають більше часу на думання. Не одна мати, чекаючи до другої-третьої години ранку, мала можливість поринути в спогади про своїх маленьких діточок і нагадати наші приповідки, народну мудрість, типу: “Малі діти — малий клопіт, а

підростуть — ще більший”, або: “Малі діти не дають спати, а великі дихати”. І коли мати нарешті почує отой божественний звук, коли на подвір’ї забурчить авто, лише тоді спокійно йде спати.

Як дитині міне двадцятка, у батьків наступає велика зміна: за короткий час вони настільки мудрішають, що діти з ними можуть навіть нормально поговорити, майже, як рівний з рівним. А вже як одружаться, то батьки зовсім стають людьми. Їх відвідується, коли б зйшла потреба: чи то потреба грошей, чи іншої помочі. Звичайно, є розходження в поглядах: молоді не будуть виховувати своїх дітей так, як їх виховували, щоб не вийшло так, як із ними. Якщо їм багато дозволяли, то вони своїх дітей таки добре візьмуть в руки! Якщо ж їх тримали суверо, вони своїм дітям даватимуть волю.

Побачити внучат — це є свого роду нагорода за вашу довготерпеливість. Вони вам дають подвійну приємність: перший раз, коли до вас приходять, а другий раз, коли відходять. І чим більше вони підростають, чим більше їхні батьки мають клопоту з власними малими кумирами, тим більчими ваші діти стають до вас. Ви можете говорити з ними про зіпсути теперішню молодь, про поганий вплив довкілля, про низький рівень шкіл, і знаходите у своїх поглядах багато спільногого. А колись, у майбутньому, як наші діти уже перейдуть свій батьківський цикл, може, цілком станемо однодумцями.

Колись... тоді, як наші діти відвідають нас на свята... у домі для “перестарілих”...

ТЕЛЕФОН

Чи може людина, найрозумніша істота світу, стати рабом якогось предмету, механічного знаряддя? Хтось казав, що ми є рабами світлофорів. Як перед водієм авта засвітиться червоне світло, він зупиниться, хоч би це було навіть серед безлюдної пустелі. Ну, та це нічого; це закон, який ми самі для себе встановили. Але я хочу говорити про телефон, бо ніде в законах не стоїть, що коли він задзвонить, то треба відразу кинутися до нього, що б ви не робили. Це, мабуть, пережиток з тих часів, коли телефон був рідкістю і приносив нам лише важливі новини. А тепер — чого лише не почуете! Хочуть продати вам якийсь крам (скажім органічне добриво з-під коней), змінити ваші ринви, чи питаютъ, котрою пастою чистите зуби. А часто це просто — помилка. Як чесно вибачаться, то ще півбіди; а є ще й такі, що мають до вас претенсії, чому ви відзвиваєтесь, коли вони хочуть говорити з містером Смітом?

Та й знайомі, як телефонують, — то послухаєш інколи з півгодини, а тоді думаєш: і чого це він (чи вона) дзвонили? А є й такі, що не скажуть, хто вони; добре, як пізнаєш по голосі, а деколи — тяжко. Питаєш:

- Хто говорить?
- А з другого боку, обурено:
- Та ж це я говорю, хіба не чуєте?
- Аа! то ви! дуже приємно!

І далі не знаєте, хто то такий. То ж, беручи до уваги, що дзвінок телефону, як правило, не приносить нічого важливого, а лише дратує і до того ще перебиває вашу діяльність та марнує час, дивуєшся: чому люди до нього так хапаються?

Одна знайома (вже вище середнього віку), якщо не є при самому телефоні і почне його дзвінок, то жне до нього бігом, на всю пару. Раз відбила об двері малий палець на нозі, — але це її не зупинило.

Іншого разу брала душ і, як бігла мокрими ногами до телефону, посковзнулася, упала “пляцком” і ледве дошкутильгала до інструменту, який і далі немilosердно дзвонив. Виявилося, що це була кума, яка питала про її

здоров'ячко. Замість того, щоб сказати: "Було воно в мене, кумцю, поки ти не дзвонила, чого й тобі бажаю", добродійка проговорила з нею мило з півгодини, звиваючись від болю.

А як він часом заважає в житті - то просто жах! Дивитеся на свою улюблену телевізійну програму - аж тут телефон. Одне вухо до слухавки, друге де телевізора, і не розумієте нічого. Підтакуєте "співрозмовцеві", аж поки він не обуриться, як можна на таке дурне погоджуватися, й покладе трубку.

Або ведете якусь поважну дискусію, скажім, про майбутність української еміграції. Якраз вам прийшла геніяльна думка, як врятувати нашу молодь від асиміляції, аж тут - телефон. Знайомий питає, як там живеться. Кажете, що добре, бо як скажете, що погано, зацікавиться і почне розпитувати. Так само зі здоров'ячком; кажіть, що добре, хоч і спина болить і в боці коле. Якби він ще був лікар, то варто б розказати, а іншим не треба давати "сatisfacci". Поговорили отак про "се та те"... і геніяльна думка випарувала з голови. Як не старався, вже більше не придумав, як врятувати нашу молодь від асиміляції. І все через отой телефон, чи власне через те, що ми є його рабами. Але не я! Я більше його рабом не буду! Крапка.

Зараз розкажу вам щось дуже цікаве, - але почекайте хвилину, бо якраз дзвонить телефон.

Сучасний додаток: тепер уже такої пригоди, як ото з кумою, не повинно трапитися, бо телефон не треба тримати "на прив'язі". Сьогодні можете його взяти зі собою в найбільш інтимні місця і ситуації. Скорі можна буде також бачити співбесідника на маленькому екрані; отже зможете з кумою під душем не лише говорити, але й споглядати. Уже тепер можна замінити дратуюче дринчання дзвінка якоюсь мелодією, від клясики до поп-музики. Правда, такі телефони не є побажані на концертах, бо ваші тони не завжди співпадають з оркестрою. Також скоса дивляться на них у церкві; особливо після того, як на панаході, під час співу "вічна пам'ять" у одного з "горем прибитих" телефон почав пригравати веселе "многоліття".

ГЕНГОВЕР

Цього разу хочу розглянути один природній феномен, який називається "генговер".

Спершу щодо терміну. Хоч це є англійське слово, я буду його вживати, бо точного відповідника — іменника в нашій мові немає. Ми ж не можемо сказати, що він встав з "перепиттям" чи "перепоєм". Так само не відповідає слово "похмілля", бо це означає свого роду "поправини" на другий день. (Пам'ятаєте: "третя ось де, пригодиться, щоб було чим похмелиться" з нашого безсмертного "Запорожця"?). З цього виходить, що українці від "генговерів" не страждали. Або наші напої були кращі, або люди витриваліші.

Може дехто і почувався інколи не цілком гаразд, але це приписували тому, що хтось наврочив, не так подивився, а то й махнув якоюсь отрути непомітно в чарку.

Сам "генговер" означає спосіб, яким природа дає вам знати, що ви забагато випили. І чому вона турбується, не знаю. Знайдутися такі, що дадуть вам знати і без неї! І не раз! Але природа прагне до рівноваги і робить ваше почуття настільки неприємним, наскільки приемним воно вам здавалося перед тим. Устійнивши термін і дефініцію, перейдемо до того, як оминати таке явище. Найпростіше, звичайно, не пити алькогольних напоїв зовсім або дуже помірно; але це є марна порада для багатьох "гуляючих", тому треба подати більш практичні інструкції.

Отже, поперше, коли п'єте, тримайтеся тих напоїв, з яких ви починали. Це значить, якщо ви спочатку пили віскі, горілку, пиво й вино, то й далі тримайтеся віскі, горілки, пива й вина. Подруге, пийте швидко. Якщо ви встигнете впитися протягом першої години, то коли інші при кінці вечора будуть напідпитку, ви вже будете на дорозі до протверезіння.

Також уважайте, що істе. Особливо уникайте таких речей, як серветки, паперові тарілки і патички до маслин.

Якщо дотримаєтесь цих порад, всеодно будете мати "генговер".

Треба пам'ятати, що частина "генговеру" є чисто психологічна.

Коли прокинетеся, відчуєте почуття сорому, вини, огиди, приниження. Це все є цілком нормальні, зрозуміле і заслужене. Отже, думайте лише про приемні речі, які ви робили, поки втратили пам'ять; скажім, як ви "шарманто" віталися з дамами, дотепно жартували, чи що там. Викиньте з голови все, про що вам говорили пізніше: як ваша тарілка з їжею опинилася під столом (разом з вами), як ви розлили сусідці на сукню червоне вино, як потім замкнулися в лазничці і спали у ванні. Такі спогади наведуть на вас лише чорну депресію. Зрештою, ви ще про це почуете не раз...

Старайтесь збути такі думки сміхом. Не можете сміятися? Це ж легко. Розтягніть пальцями кутики вуст, відтуліть язик від піднебіння і прогудіть "га, га, га!".

Друга частина "генговеру" є фізична. Це, звичайно, проявляється не дуже приємним почуттям всередині (починаючи з самого рота), браком апетиту і всякими болями. Нестерпно тріщить голова, але можуть боліти й інші частини тіла. Ноги болять, якщо ви демонстрували свою звинність, витинаючи гопака (принаймні ви так тоді думали). Коли болять щелепи, то це не від надмірного говоріння, а швидше від того, що ви зачепили ними об кулак вашого опонента під час гарячої дискусії; може боліти бік, коліно чи лікоть. Залежить, що ви готовили, коли так немилосердно gepнули на землю. В кожнім разі, почуваєте себе так жахливо, що підсвідомо закрадаються розpacливі бажання, такі, як покінчити з собою чи навіть вступити до товариства "Відродження...". Але не впадайте в розpac, — гірше вже вам не буде.

Є різні способи, як лікувати "генговер". Іх, мабуть, стільки, скільки й потерпілих. Кожний вірить, що йому помогає, тому я в поради входити не буду. Одинокий певний лікар — це час. Можу лише сказати, як полегшити життя, поки на той час чекаєте. А він може добре забаритися!

Отже, оминайте всяку фізичну активність.

Рекомендується лише дихати (мінімально), але ні в якому разі не рухатися, чи напруживати себе в інший спосіб (наприклад, кліпати повіками). Не говорити, як би вас не провокували (а цього не бракуватиме!). Дехто уважає, що стає легше, коли стогнати; але ніколи не робіть цього в присутності ваших близьких, щоб не слухати співчутливих слів типу: “Так тобі, заразо, й треба!”.

Є ще один, протилежний, спосіб лікування. Вискочіть живо з ліжка, почніть завзято бігати й робити фізичні вправи зі всіх сил.

Тоді скоро забудете про ваш “генговер”, бо дістанете... масивний приступ серця.

Веселої забави!

ДОЗВОЛЬТЕ ЗАКУРИТИ

(Трохи осучаснене)

У цьому роздумі хочу звернути увагу на одну з найбільш дискримінованих, упосліджених верств населення; ні, не на індійську касту недоторканних чи рабів середньовіччя, а на тих у нашему суспільстві, хто вживає звичайнісінський і досі легальний продукт — тютюн. Яка є їхня провина, яку шкоду приносять для людства? Чи чули ви колись, щоб хтось під впливом тютюну робив бешкети, бився, насилував, убивав? Чи воліли б ви, щоб вас провіз автом колега, який щойно скурив пачку цигарок, чи той, хто вищідив плящину оковитої? Навпаки, їх треба шанувати, як великих добродіїв суспільства. Вони спричинилися до створення поважної і цілком легальної індустрії, і до того ще пізніше помагають різним опікунам здоров'я зводити кінці з кінцями. Та їхня найбільша заслуга в тому, що вони — цілком добровільно — вплачують величезні податки у державну скарбницю. Скажете, що пізніше побільшують видатки держави на медичну опіку; так, але це більше чим компенсується заощадженням на виплатах старечих пенсій!

Куріння має велику традицію. Пригадаймо хоча б відому "люльку миру". А визначних курців — безліч! Чи відкрив би Айнштайн теорію релятивності, догадався, що $E=mc^2$, якби не пахкав своєї люлечки? Чи надхнув би Черчіл брітанський народ до воєнного зусилля, коли б вийшов до нього без сигари? А в нашій історії! Подвиги славного гетьмана призабулися, але пам'ятаємо його за те, що він "проміняв жінку на тютюн та люльку". Кажуть, що на його пам'ятнику викарбувані у граніті його незабутні слова: "Мені з жінкою не возиться, а тютюн та люлька козаку в дорозі пригодиться!".

Пригадаймо, як ми починали наше організоване життя в Австралії. Наші засідання, сходини потопали в тумані диму — і діяльність кипіла. (Недаром науковці кажуть, що нікотин загострює думання). Навіть політичні опоненти не виглядали такими огидними за вуаллю диму. Засновувалися церкви, громади, школи, ко-оперативи. Згодом почався тиск на курців; вони стали вискачувати за двері, щоб "подихати". Розмови, думки переривалися, нерви розтріпувалися - і громадське життя "ожляло".

Куріння було колись ознакою гостинності. Гостеві чи кандидатові на інтерв'ю перш за все пропонували закурити. Розмова тоді велася зрівноважено. Замість вискачувати з необдуманими відповідями можна було затягнути цигарку і — повільно випускаючи бублики диму — обмірковувати справу. Також легше було оминати очі співрозмовника, зосереджуючи свій погляд вдумливо на жевріючій жарині, і поволі, обережно, струшувати попіл.

Минулося. Попільнички пішли слідом за сплювачками. Деякий час ще курцям виділяли окремі місця в публічному транспорті чи в ресторанах, охороняючи їх від некурців. (Найзлосливішими бувають перевертні, себто ті, які самі недавно кинули курити). Згодом їх і звідти витіснили. Нераз біля великих бюрових будинків і магазинів можна побачити гуртки людей; не жебраків, а тих, що майже крадькома палять цигарки. Прохожі поглядають на них презирливо; якби не правила доброї поведінки, то спльовували б у їхній бік. Передбачаються великі кари для тих, що курять у публічних місцях. Уже тепер суверено заборонено курити не лише в літаках, але й на летовищах. Скорі при перевірках

будуть у пасажирів вилучати всі тютюнові продукти, разом із бомбами й вогнепальною зброєю. Один земляк журиться, що вже ніколи не побачить рідної землі й родини за морем, бо не може перебути пів доби без життедайного димку.

Колись куріння мало своє місце і в мистецтві. У старих фільмах бачите, як актор владним рухом запалює цигарку, дмухає димом наче дракон, а тоді розчавлює недокурок мов би свого ворога чи суперника. Члени крашої статі від того мліли у захопленні, закохувалися у таких геройв. АРтистки ж натомість курили делікатно, кокетливо. Привабливим жестом підносили довгий мундштук із цигаркою і ніжно вкладали між чарівні губки. І коли з рожевих устоньок ішов сірий димок, мужчини не витримували, їхнє серце ставало драглями.

Тепер цього не побачите. Куріння вже небажане на телевізійних і фільмових екранах. "Герой" може займатися порнографією, насильством, наркоманією, тортурами й убивствами — але не слід йому закурити, щоб не давати поганого прикладу для молоді.

Один режисер поставив собі за мету поширювати межі допустимого, дійти до самого краю. Він випустив фільм, де наявно показує всі можливі (а для багатьох неможливі) збочення і насильства. Закінчує тим, що "герой", замордувавши свою партнерку, запрошує її непідозрюючих родичів і приятелів на гостину, де частує їх стравами, приготованими з її останків. Деякі критики крутили носом, що це трохи несмачно, але їх загукали, як відсталих консерватистів. Це ж, мовляв, вершок авангардного мистецтва! Який близький реалізм! Фільм був сенсацією на фестивалях і виграв кілька нагород. Врешті режисер у розпуці додав ще одну сценку: поласувавши на бенкеті канібалів, гості переходять до сальону, запалюють цигарки, сигари й люльки і зі смаком затягуються тютюновим димом. І нарешті успіх! Межа допустимого досягнута! Фільм зникає з екранів.

Ні, не можу далі, бо нерви не витримують. Дозвольте закурити!

P.S. Автор не курить і не має інтересів у тютюновій індустрії.

ЛЮДИНА-МОДЕЛЬ Ч.2

Великі думки, блискучі ідеї, приходять до людини в різний спосіб. Архімед зробив своє велике відкриття при купелі в кориті, Нютон збагнув тяжіння землі, коли йому на голову впalo яблуко; до мене ж прийшла геніальна думка через великий палець на нозі. Було це тоді, коли в натовпі якийсь здоровенний бурмило мені на нього наступив. Я скривився від болю й скоренько вибачився, але велика думка вже встигла вскочити. Я подумав: навіщо людині пальці на ногах? Щоб обтинати нігти і вирощувати мозолі? Ну, ще може як ми лазили по деревах, то мали з них якусь користь, а тепер ходити в черевиках і натискати педалі в авті можна і без них. Пройшли тисячі років, спосіб життя змінився, а форма нашого тіла лишилася така, як і була. От в авті міняють моделі чи не щороку, покращують і вдосконалюють, а що з людиною? Ми не можемо в терерішній час позволити собі чекати мільйони років, поки еволюція зробить свою роботу!

Отже я вирішив перебудувати людину, створити кращий, сучасний модель. Скажете, що це практично неможливо; але ж не так давно здавалося людям неможливим літати в тяжких металевих спорудах, не то, що скакати по місяці. Це є лише питання часу, поки наука знайде спосіб фізично змінювати організм — і я ці технічні справи залишаю науковим механікам. Головне — це ідея, проект чи - як тепер кажуть по-нашому - дизайн.

Почнемо згори і візьмемося за волосся. Нам пояснюють, що воно на голові для того, щоб охороняти мозок. Але ж знаємо цілком лисих людей, яких мозок працює на високому інтелектуальному рівні, а мозок інших буйна шевелюра аж ніяк не захистила. То для чого ж тоді воно? Щоб розсівати волосини, лупу, а то й плекати маленькі тваринки? А скільки з ним клопоту! Для мужчин травма, коли масово випадає; жінкам треба його вічно чепурити й фарбувати. А заріст на лиці — це вже просто безглуздя і до того ще явна статева дискримінація. Щоб розпізнати стать людини? Але ж для цього є більш надійні ознаки! Мужчини небораки мусять або щодня голитися, або залишати заріст, нагадуючи далеких родичів, яких ще

можна побачити в джунглях чи зоологічних городах.

Зліквідувавши волосся, подивимося собі в вічі. Ми так привикли до нашого дефекту, що навіть не усвідомлюємо, що ми є напів сліпі. Як людина випростувалась і стала ходити на двох ногах, вона мала виплекати ще двоє очей ззаду, щоб знати, що діється за плечима і захищати тил від напасників і підступних приятелів. Цей недогляд буде належно виправлено, так що вже ніколи не треба буде оглядатися “на задні колеса”.

За вуха не беруся; вони необхідні на своєму місці, бо на них завішуємо окуляри. Носом також не буду крутити, а ось над ротом я задумався. Те, що ми їмо головою — це пережиток минулого, коли ми пащею ловили й розривали здобич, або паслися на деревах чи травичці. Сьогодні ж подаємо собі до уст харчі руками, отже варто відділити рот для їжі від рота для інших функцій і перенести його нижче горла. Це омине небезпеку задушення, коли харч попадає в дихальну рурку, як рівно ж зникне погана навичка одночасно жувати і розмовляти. Та мені здається, що тут мій геній задалеко випередив здібність людства сприймати нові поступові ідеї, і ця поправка не пройде. Люди консервативні і не люблять радикальних змін у їх вигляді, тож прийдеться це відкласти до пізніших моделів.

З руками не маю проблем; дві нам повністю вистачає, лише треба їх краще причепити, щоб поверталися назад так, як і наперед; щоб чухати спину було так само зручно, як і груди. (До речі, про зовнішній вигляд грудей подам після консультації з жіночою організацією).

Всі досі згадані удосконалення є лише поверхові, косметичні. Головний проект, за який очікую дістати Нобелівську премію, змінить суть нашого єства. Неміняючи зовнішнього вигляду людини, він спричинить нечуваний досі зріст і розквіт розуму людства, який тепер плентается далеко за розвитком техніки. З одного боку літаємо в космос, будуємо все менші і потужніші комп'ютори, а з другого не можемо позбутися воєн, нужденності, злочинства та інших лих. Нашу поведінку визначають два чинники: розум і почуття. Наука вже встановила, що розум, глузд, розсудок чи інтелект - в кожному разі те, що нас відрізняє від тварин і дає володіти світом, є одна зі складових частин мозку. На жаль, та частина є притиснена

примітивнішою, первісно - тваринною масою, призначеною для виконування різних механічних функцій, що інколи спричинює інтерференцію і тим доводить до психічних хворіб. Крім того, весь мозок є обмежений черепом, що не дозволяє дальнього росту. Його розміщення на самому верху голови є також невдале, бо найбільше наражене на небезпеку. З цього всього виходить, що треба інтелект відокремити і перенести в іншу, більш сприятливу частину тіла, якнайближче до центру почуттів.

Загально прийнято, що їхній осідок перебуває десь у горішній частині тулуба. Коли говоримо про емоції душі, то кладемо руку на груди, а не на голову чи інше місце. Наш письменник в Австралії написав книжку "Люди великого серця", а не "великої голови", хоч велике серце в медичному розумінні не є аж такою корисною прикметою. Чомусь серце стало символом добрих і шляхетних почуттів, хоч воно є звичайною помпою крові, не краще від інших органів. Сумніваюся, чи хірург -кардіолог назвав би свою кохану "серденьком". А все ж, милих носимо в серці, а тещі сидять в печінках. Чим нижче лежить даний орган, тим гірший його "імідж": від зневажливого до просто образливого - то аж ніяк не личить вставляти туди розум. Груди вже зайняті легенями і серцем - та й обмежені грудною кліткою, отже найбільш пригожим місцем є шлункова порожнина під діяфрагмою. Будучи в центрі почуттів, розум зможе своєю раціональністю краще на них впливати, гамуючи погані й підтримуючи шляхетні почини. Близька співпраця інтелекту з почуттями поліпшить життя на цій планеті і забезпечить добробут і щастя людства. Необмежений черепом і охоронених м'якими органами та шаром жиру, розум зможе нарешті вільно розвиватися. Тоді ніхто не скаже: "Гляньте на того типа, як розіпхав своє черево", але завважати з пошаною: "Зверніть увагу, як той пан захищає свій інтелект".

Звичайно, голова тоді втратить свій престиж на користь живота. Замість голови уряду будемо мати живіт уряду, а тут нас презентуватиме пан Живіт Громади.

У другій частині викладу розкажу про перебудову важливих і популярних органів, які знаходимо нижче пояса.

Примітка: Друга частина була вилучена цензором.

НЕ ТОЙ СВІТ НАСТАВ

Що не кажіть, а світ таки змінився, і то не на краще. Жити стало гірше, а дихати важче. Колись було вибіжу кілька поверхів дотори, ще й заспівати міг під дверима, а тепер таки добре засапаюсь, поки видеруся, міцно потискаючи поруччя. Сусід каже, що тепер в домах роблять вищі поверхні і стрімкіші сходи, але то він дурниці плете, не розуміючи суті справи. Адже автобусну зупинку від моєї хати не відсунули, а мені все тяжче "ловити" автобус. Ранше міг бігати з ним наввипередки, а тепер як і добіжу, то очі на лоб лізуть, в грудях гупає, як у кузні, а про дихання нема що й говорити. Ale то не є наша вина; наука каже, що все це спричинене тим, що повітря сьогодні вже не таке, як було колись. Менше стало кисню, а збільшилося вуглекислого газу та всякого роду отрут і непотребів, які щедро постачає наша буйна цивілізація. Тому ми тепер так і задихаємося.

Ta на цьому лихо не кінчається. Науковці відкрили, що десь там над нами почав зникати газ озон; одним словом, зробилася діра в небі, і нас чим раз то більше освітлює дуже шкідливе ультрафіолетове проміння. Відомо, що любителі лягати голим тілом на сонці потім часто залягають раком. Ale від того проміння також псуються й зір; очі заходять більном, туманіють. Знаю по собі, бо тяжче стало читати: літери такі неясні; мерехтять, розпливаються.

Сусід звинувачує погану якість друку, але я знаю краще, бо ж невиразність людських фізіономій мабуть таки від друку не залежить. Дружина дорікає, що витріщую очі на жінок; не розуміє, що тепер мушу добре придивитися, чи на них варто глянути. Є ще й інші жахливі наслідки цього проміння. Наприклад, волосся починає біліти, ріднати а то й зовсім випадає. Замість зачісуватися, стираю на голові порох. Шкіра висихає і морщиться. Обличчя зробилося таке, що мусів усі дзеркала повідвертати. Голюся вже навпомацки. Просто не можу дивитися на своє лице, бо воно вкрилося зморшками, наче борознами, а щоки відвисли,

як у бульдога.

І чи помітили ви, що через такі зміни в оточенні люди почали раніше вмирати? Років двадцять-тридцять тому віходили на той світ у віці моїх батьків, а тепер уже і мої ровесники вмирають. Газети починаю читати з посмертних згадок. Як когось довше не бачу, то мушу задумуватись, чи він ще є між нами, бо недавно вислав знайомому картку з побажанням веселих свят і багатьох літ і аж тоді згадав, що він уже переселився в ті краї, куди жодна пошта не доходить. Забувається людина, та й годі. Це теж вина зіпсутого довкілля. А скільки стало тепер хворіб?! Буває, як зійдемося десь на похороні, то кожний своїм добром чваниться: в того байпас до серця зробили, той штучне коліно вставив; а хто не має чим похвалитися, той урочисто заявляє, що збирається йти на операцію — ось як тільки знайдуть, що саме йому бракує. Колись ми з колегами про дівчат говорили, а тепер про ревматизми й артрити.

Ага! Згадавши про дівчат, мушу сказати, що цей цвіт землі також, на жаль, змінився до невпізнання. Колись, було, як зажартую з дівчатами, то вони кокетливо посміхаються, шаріють, хіхікають. Тепер же, коли почну заливатися, то полохливо відвертаються, тікають. Сьогоднішніх дівчат не варто й зачіпати; в цьому я остаточно переконався, коли якось чекаючи транспорту на зупинці, почав усміхатися і підморгувати до одної гарненької панянки. І думаєте, що вона мою увагу оцінила? Та де там! Обізвала мене паскудними словами, навіть нахвалилася покликати поліцію!

Кажу, — не той світ настав.

ЕМІГРАЦІЙНИМ ПОЕТАМ

Пишіть, поети, славтесь, лавреати!
Вас не посадять вороги за гратеги,
Не грозять вам знущання і тортури;
Вас оточили тут камінні мури
Байдужості...

Байдужі людям вже поезій чари,
Поезія життя для них — доляри!
А хто тепер марнує час на вірші?
Вони й самі утнули би не гірші,
Якби за гріш...

Та ви пишіть думки свої орлині
Й ховайте пильно десь на дно у скрині
Перліни ваших радощів, терпінь.
І що, коли лежать там рік за роком;
Хто за життя був признаний пророком?
Ці твори для майбутніх поколінь!

Колись, поети, ваші діти, внуки,
Візьмуть оці думки - шедеври в руки,
Де ви торкались зоряних висот;
Зітрутъ обгортку з вікового пилу,
Розкриють теку, над усе вам милу,
І, придивившись, — аж розявлять рот...
“Вот стюпід, сілі — лукінг рот!”
(Яка безглузда, дурного вигляду непотріб!)

ЛЮБОВ

Ця сатира написана в час, коли часто проповідувалася любов, а практикувалася нетерпність.

Я не співаю оди про кохання,
Цю патетичну, кволу розмазню.
Мені призначені славетніші завдання,
Я для любови вищої живу!

В мені горить любов до свого краю,
Щоб нищити ворожу сатану!
Я всіх поб'ю, поріжу, постріляю!
Хай ллється кров! Любов моя безкрайя...
Жінок, дітей — нікого не мину,
Бо я люблю, свій край люблю!

А тих гадюк, що думають інакше,
Хоч би які були — не пощаджу!
Нехай плазує зрадник; просить, плаче,
Моя любов священна і гаряча!
Замучу їх!!! Ох, я їм покажу,
Як палко я свій край люблю!

І більше всіх люблю правдиву віру.
Єретикам ніколи не прошу!
Пасами я здеру з них вражу шкіру —
Любов моя тоді не має міри!
Скручу їм шию й кості потрощу,
Бо справжню віру над усе люблю!

А хто з братів ступив на злу дорогу
Й не вірить так, як я йому кажу,
Не сміє більш у нас молитись Богу!
Попру цю погань з рідного порога,
Як ту собаку! Ділом докажу,
Що чисту віру ревно бережу!

Люблю я ближніх. (Хоч гидкі всі люди
Й ніхто не вартий і моого плювка!)
Люблю весь світ... усіх... усе... усюди...
Любов мені вже розриває груди!!!
Любови більшої — ніде нема,
Бо я — любов... а що любов — це я!

ЖИТТЯ

Тремтить худа рука і стриматись не в силах;
Блокають мутні очі, де нудьга, зневіра,
Уже давно останні іскри погасила;
І все закутала байдужість, втома сіра.

* * * * *

Життя пройшло, як повінь у потоці:
Таке рвучке, без річища і меж!
Пізнав всю гаму почуттів, емоцій,
Згоряв вогнями пристрасних пожеж.

Робив усе — чого лиш закортіло,
Чого із волі примхи захотів;
Задовільняв докраю своє тіло,
Шукав нових, сильніших почуттів.

Віддався кожній життєвій принаді:
Бував у небі — і на пекла дні.
Літав у всесвіт в наркотичнім чаді,
То знов тонув у затхлому багні.

Пізнав усе... і більш нема нічого...
Нових спокус уже не має світ;
Життя дійшло до закутка тупого...
Прожив всю вічність: повних двадцять літ!

Лише одне не пробував ще — смерти!
Оце незбагнене незнане почуття
Приманює все більше: вмерти, вмерти!
Втопити в смерті всю нудьгу життя!

Думки вирують, як у божевіллі...
Душа... мовчить, давно засохла в цвілі.

ЗУСТРІЧ

Зустрілися. Пішли на каву.
Розмову завели цікаву
Про книги, музику, освіту,
Любов і секс, майбутнє світу.
Торкається рука ласкова,
І чари в'є лукава кава.

“Я покохав тебе, царівно!”
Як любо серцю, як чарівно!..

Гуляли разом до світанку,
Допили чари до останку.
У вирі щастя все кружляє,
Зникає світ, лиш ти і я є
В п'янкім, солодкім шумовинні...
Вина вина - а ми невинні!
Винні...

Винні...

Похмурий ранок. Чорний чай.
“Не покидай!” - благає слізно.
Та треба йти скоріш. Прощай!
Поки не пізно.

Пізно...

Пізно...

— НА НОБЛПАРКІВСЬКІ ТЕМИ —

ЮВІЛЕЙ ШКОЛИ

Цього року (2004) Українська суботня школа ім. Лесі Українки в Нобл Парку, передмісті Мельбурну, святкує своє п'ятдесятиріччя. Вступ до вірша, написаного на двадцять ювілей цієї школи.

Минуло повних двадцять років
Від наших перших скромних кроків.
Чи довгий час - чи, може, ні,
Сказати важко. А мені
Здається так: як справу брати;
Якщо замкнуть тебе за грati,
То й місяць тягнеться, як рік,
Коли нудьгує чоловік.

А як живеш собі на волі
Й до того учиш в нашій школі,
То не оглянешся - і вмить
Тих двадцять років пролетить.

Пригляньмося, які же зміни
За той час стали у людини.
Ось я: як був - такий і є,
А з вами... час зробив своє!
Зорали зморшки ваші лиця,
Фігура стала, як копиця,
Посивів чуб, трясуться руки,
У крижах біль, нервують внуки...

Погляньмо краще в другий бік,
Що з малишні зробив цей вік.
І справді: ті, що ссали соску,
Тепер вже смокчуть... папіроску,
Та більш! Колишні немовлята
Самі вже грають маму й тата,
А жовтодзюбики малі
Сьогодні в нас учителі!

Змінилося усе довкола,
Не тою стала й наша школа:
І заля є, і досить кляс,
Садочок і підшкола в нас.
Ростем числом, ростем на стажі -
А все ж, як ще були в гаражі,
То наша мова, рідний чар,
Дзвеніла без погроз і кар...

ІДИ ДО ПАНІ СЛІПЕЦЬКОЇ!

*Пані Тетяні Сліпецькій, основоположниці і незмінній
директорці школи і.м. Л. Українки.*

В школі є пустун Івасик,
Злостить вчительку до сліз;
Тільки грізно насварила,
Знов на збитки десь поліз.

Галасує і пустує,
Заважає без кінця;
Часом навіть шкоду робить —
Прямо-просить ремінця.

“Ой, Івасю, буде лиxo,
Досить вже твоїх дурниць!”
А Івасеві байдуже:
“Ти не зробис мені ницы!”

“Розкажу про тебе мамі,
Вийде тобі на біду!”
“Не боюс, бо я ї сказу,
Со до сколи не піду!”

“Ну, тоді покличу тата,
Він на тебе має власты!
Як почує, скине пaса,
Добре в шкіру тобі дасть!”

Та Івасик не зважає,
Відвернувся до стіни.
“Не боюс. Як скине паса,
То спадут йому стани”.

Як Івася зупинити?
Де методики секрет?
На рятуунок покликає
Ще один авторитет.

“На поліцію зголошу,
Що ти шкодиш. І нехай
У тюрму тебе закріє
Хоч на тиждень поліцай!”

Хлопець закопилив губи
І надувся, як цабе:
“Не боюс. Коли я скажу,
То закриють там тебе!”

Вчительці вже того досить,
Увірвався їй терпець.
“Ну Івасю, доробився!
Твоїм пустощам кінець!

Як почую я нечемне
Хоч одне словечко лиш,
То відразу на розмову
До директорки летиш!”

Занімів малий Івасик,
Переляканій украї.
“Я взе буду цемний, пані,
Лис туди не посытай!”

(Англійська мова не розрізняє “ти” і “ви”, а
що діти говорять з батьками на “ти”, то
малі звертаються так і до вчителів).

ДЕ Є ПАН СЛІПЕЦЬКИЙ?

*Пану Мирославові Сліпецькому, невтомному і скромному
громадському працівникові і довголітньому голові
Української Громади в Нобл Парку.*

Пан Сліпецький? Я не знаю.
Авто є, чи вже нема?
Є? То певно в коридорі
Урядує для “Дністра” *

Там нема? То розглядайтесь,
Не дрімайте ж ні на мить,
Бо якщо лиши кліпнеш оком —
То вже й мимо пролетить.

Як стойть, то з кимсь говорить,
Не тягніть його відтіль;
Він напевно намовляє
На якусь народну ціль:

Чи на збірку, чи до праці,
Чи до куплення книжок,
Чи привозити до школи,
Й до Громади діточок.

Гляньте збоку, біля дому,
Чи запалює там газ,
Або мабуть-скоріше всього -
Направляє щось якраз.

Оглядайте всі драбини,
Не миніть один куток.
Прислухайтесь, може часом
Стукає десь молоток.

Або в клясах порядкує,
Прибирає. А коли
Там нема, то певно в залі
Носить лавки і столи.

Подивіться попід сцену,
Пошукайте нагорі;
І якщо там не знайдете,
То напевно на дворі.

Десь подвір'я замітає,
Або чистить, де смітник.
Знаєте, що пан Сліпецький
Є невтомний робітник.

Як і там його немає,
А вам треба його-страх,
То одна лише вам рада:
Лізте прямо-аж на дах!

* “Дністер” – українська фінансова
ко-оператива в Мельбурні

СИМБІОЗА

*Поетесі Зої Когут, секретарці Літературно-мистецького
клубу і.м. Василя Симоненка, та артистці Ірені Залєській,
керівниці Ритмо-пластичної студії при школі в Нобл
Парку, на дорогу в турне по Америці й Канаді.*

Погляньте, друзі, лиш довкола!
(А я кажу вам це всерйоз)
Мистклуб і Нобл паркська школа —
Одна з найкращих симбіоз!

Хоч сваталися ми віддавна,
Аж нині завершили шлюб,
Бо, врешті, наша школа славна —
Це майже весь мистецький клуб!

I, дійсно, ніде правди діти,
Що здібності тут немалі:
Якщо не пишуть творів діти,
То пишуть їх учителі!

Тому то наші літерати
Звели неписаний закон:
Що з Нобл Парком діло мати —
Це вимагає сам бон-тон.

Ось мандрівний поет-мислитель,
(Сковорода новітніх днів)
Хоч сам у школі не учитель,
Зате внучат сюди привів.

Та це ще невелика штука,
Ось наш шановний голова
Має учителем онука
Ще й сам у школі виклада!

А поетесу-секретарку,
(Яка оце іде у світ),
Тягнуло так до Нобл Парку,
Що плян снуvalа кілька літ!

Тому відома всім причина,
(А це подія немала),
Чому одного свого сина
До Нобл Парку віддала!

Сьогодні ж Зою та Ірену,
Цю нашу гордість і талан,
Що йдуть на світову арену,
Проводимо за океан.

Нехай побачить темний мурин,
Що творимо тут не на жарт!
Що цей незнаний край кенгурун
В мистецтві також чогось варт!

Прощайте ж, наші емісарки,
Проводьте гарно в світі час;
Збирайте лаври! (Та без сварки!)
І повертайтесь до нас.

ПРО АВТОРА

Неван Грушецький народився 1930 в Празі, Чехословаччина. Батько Іван Грушецький, родом з Києва, вийшов на еміграцію в ранзі поручника з армією У.Н.Р. і був інтернований в Польщі. Звідти перебрався до Чехії на студії в Празькій Політехніці. Весь свій вік на еміграції працював для української справи. Був одним з основоположників українського організованого життя в Австралії і першим головою Української Громади Вікторії. Мати Неоніла Рибакінь виїхала з Волині до Чехії на студії в Празькому університеті. Закінчивши медичний факультет, працювала лікарем-психіятром. З приходом до Чехії Червоної армії родина переїхала до Німеччини, а згодом до Австралії.

Автор закінчив економічно-комерсійний факультет Мельбурнського університету і працював за фахом у державній установі. Був активний в українському громадському житті і дописував до наших австралійських і заморських публікацій. Його п'еса на три дії "Незнані герої" була відзначена 1956 в конкурсі Союзу Українських Організацій Австралії як кращий драматичний твір. Одружений з Анастасією Дроботюк з волинського Полісся, яка також була активна в мистецькому та громадському житті. Дочка і син дали їм п'ять внуків, дві внучки і двох правнуків. Цього року відзначають п'ятдесятиріччя подружнього життя.

ЗМІСТ

Від автора	4
------------------	---

НА ЗЛОБОДЕННІ ТЕМИ

Лети, мое слово, за обрій	5
Дбаймо про здоров'я	8
Новорічні промови	12
Збірка на лекторат	17
Земля і небо	23
Переклад за словником	26
Біда з жінкою	29

ДУМКИ І РОЗДУМИ

Малі кумири	33
Телефон	37
Генговер	39
Дозвольте закурити	41
Людина - модель ч.2	44
Не той світ настав	47

ДЕШО З ПОЕЗІЇ

Еміграційним поетам	49
Любов	50
Життя	51
Зустріч	52

НА НОБЛПАРКІВСЬКІ ТЕМИ

Ювілей школи	53
Іди до пані Сліпецької!	54
Де є пан Сліпецький?	56
Симбіоза	57
Про автора	59

